

MÜLTECİLER/SIGINMACILAR İÇİN AYAKTA KALMA; “UNUTULAN “UNDP SOYDAŞ ENTEGRASYONU PROJESİ” VE “KENDİ İŞİNİ KURMA” MODELİ

SHU Nihat Tarımeri ¹

Suriye ve Türkiye’de ki göç hikayesi

Suriye de iç savaş sonucu hayatlarını kaybetmeyi göz önüne alıp, botlarla Yunanistan’a ulaşarak Almanya dahil Avrupa’ya ulaşılması aynı zamanda acı öykülere neden olmaktadır. Dört sene önce Bodrumda üç yaşındaki cansız bedeninin sahile vurması hem bu göç olgusu boyutunu hem de insanlığın hatırlatılmasına yardımcı olmuştur. Ancak Çeşme de ² 8’i çocuk 11 kişinin ölmeleri , haberlerde alt sıralarda yer almış olması ve göz ardı edilmesiyle ortaya çıkan tepkisizlik acı öykülere artık alıştığımızın da özetidir. Vicdanların nasıl körleştiğinin ve/ya nasırlaşmasının da göstergesidir.

Acılarla dolu insanlık tarihinde göç, bu açıdan önemli olgulardan birisidir. Doğal afetler dışında siyasi etkiler sonucu topluluklar açısından can güvenliği dahil güvenin ortadan kaldırılması ve/ya diğer devletler arasındaki savaşlar sonucu yaşam alanlarını terk etmelerine nedendir. Göç etmek zorunda kalması nedeniyle sığınan ve korunan yerlerden birisi ise bilindiği gibi Türkiye’dir. Anadolu ve coğrafyanın özelliği ile birlikte insanlık tarihindeki göç ve sığınanların/göçmenlerin birlikte ele alınmasını gerektirmiştir. Özellikle de Orta Doğuda başlatılan “Arap Baharı” hareketi sonucu 2011 yılında Suriye’de yaşanan iç savaş ve IŞİD gibi yapılanmalarla ortaya çıkan göç resmi olarak 3,5 milyon olarak açıklanmaktadır. Afganistan dahil göç edenlerle resmi olmayan 5 milyondan fazla kişilerin Türkiye ye göç etmeleri son önemli örneklerden birisidir.³ Özellikle 2015 yılında botlarla Yunanistan’a göç eden bir milyona yakın kişinin Almanya’ya kadar ulaşmış olup yerleşmeleri de bu sürecin ve öykünün parçasıdır. Bir yıl gibi kısa bir sürede deniz yolu dahil Almanya’ya kadar ulaşılan ve tarihte karşılığı olmayan böyle bir büyüklükteki nüfus hareketinde, Aylan gibi küçük çocukların

¹ Zürich Gençlik Savcılığı (eski) Sosyal Hizmet Uzmanı;UNDP Soydaş Entegrasyonu Projesi İzmir Bölge Sorumlusu (Ekim 1990-Şubat1993) ; ntarimeri@gmail.com

² <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-haberi-cesmede-facia-8i-cocuk-11-kisi-oldu-41417664>

<https://www.gazeteduvar.com.tr/turkiye/2017/03/20/250-bin-suriyeli-cocuk-kayip/>

³ <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/buyuk-dramin-sembolu-aylan-ve-galip-29983455>

https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/12/151230_turkiye_gocmen_yunanistan

https://www.yeniasya.com.tr/dunya/meric-nehri-nden-yunanistan-a-gecen-gocmen-sayisi-iki-kat-artti_474999

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/219514>

http://www.sivilsayfalar.org/2020/01/01/goc-yolu-avrupa-yunanistandan-almanyaya-bakmak/?fbclid=IwAR3310ym6ZZNm7Z5ykonJ8WR3N_hZI8roZq7VGh6hOeDo9nU4trk9XeyRbw

<https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/egede-kacak-gocmen-rekoru-kirildi-1026072/>

<https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/egede-kacak-gocmen-rekoru-kirildi-1026072/>

<https://tr.euronews.com/2019/09/18/oecd-turkiye-goc-eden-suriyelilerin-durumlar-ve-ulkedeki-yabanc-ogrenci-sayisi>

<https://www.dw.com/tr/almanyada-koruma-arayanlar%C4%B1n-say%C4%B1s%C4%B1-2-milyona-yakla%C5%9F%C4%B1/a-46427200>

https://ormer.sakarya.edu.tr/20.3..50.almanya_nin_suriyeli_multecilere_yonelik_politikasi.html

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/678252>

ölmeleri zaman zaman insanlığın hatırlamasına neden olmuştur. İnsan ticareti ile ilgili boyut ve ekonomik alan ise hala yeterli şekilde ele alın(a)mamıştır.

Suriye’de ki gelişmelerin yanı sıra Afganistan ve/ya Afrika’daki ülkelerden çeşitli yollarla Türkiye’ye ulaşmalarının yanı sıra güven ve çalışma alanı olan Avrupa ya gitmek istemeleri kişiler içinde bir hedeftir. Sınır nedeniyle bazı illerde yoğunlaşma Türkiye’yi ayrıca transit ülke özelliğini kazandırmaktadır. Uluslararası hukuk açısından savaşlar dahil yaşanan sorunlar nedeniyle göç eden kişilerin konumu/statüsü “**sığınmacı**” olarak tanımlanmaktadır. “**Göçmen**”⁴ denildiği gibi sığınmacı veya “**mülteci**” şeklinde adlandırılmaktadır. İnsanlık tarihi İngilizce “**refugee**”, Fransızca “**refugies**” ve Almanca “**flüchlinge**” şeklinde bir statüyü de zaman içinde kazandırmıştır. İnsan hakları açısından bu konuyla kişiler ve temel haklar ve de uygulamalar evrensel değerlerin de parçası olmuştur. Türkiye açısından ise uluslararası sözleşmelere yönelik çekinceler nedeniyle iç hukuka halen yansıtılmamıştır. Bu nedenden dolayı yaşayan kişiler “**geçici koruma**” kapsamında hala ele alınmaktadır. Ancak söz konusu sözleşmelerin, Anayasanın 90.maddesi bağlamında iç hukukun parçası olması ve mevcut kanunlar birlikte ele alındığında başta çocuklar olmak üzere kişilere yönelik hukuksal ve **sosyal koruma** boyutunu öne çıkarmaktadır.

2013 yılında Suriye’den Türkiye’ye göç eden sayısı ise 224.566’dan 2018 yılında 3.623.192 sayıya ulaşmıştır. Böyle bir süreçte geçici koruma kapsamındaki kişilere yönelik hizmetler Nisan 2013 ki ek yasal düzenlemelerle günümüzde gerçekleştirilmektedir. Türkiye’yi de ilgilendiren bu göç öyküsüyle “İçişleri Bakanlığı Göç İşleri Genel Müdürlüğü” kurulmuştur.⁵ Bilgi ve veriler yaşanan sürecin özetidir. Bu yapı ve uygulamalarla ortaya çıkan yoğun göç sonucu insani yardım açısından yapılan çeşitli yardım ve destekler ise merkezi bütçe tarafından karşılanmaktadır. Yine İçişleri Bakanlığı AFAD Genel Müdürlüğü geçici barınma ve koruma açısından hizmet vermektedir. Oluşturulan kamplarla 150-180 bin arası kişiler dışında yüzde doksan beş oranında ki kişiler farklı illerde yaşamlarını devam ettirmektedir. Kilis, Hatay gibi yoğunlaşma ve İstanbul, Adana ve İzmir gibi illerde önemli bir topluluk/toplumla birlikte yeni bir sosyo-ekonomik alan bu süreçte ayrıca oluşmuştur. 2012 yılından beri söz konusu süreçte temel ihtiyaçlara yönelik olarak çeşitli yardım ve destekler için 40 Milyar USA Dolardan fazla harcamadan bahsedilmektedir. Ancak bu boyutların sözleşmeler dahil göz ardı edildiği bir durum da yansımaktadır. Bu durum zaman zaman toplumsal tepkilerin oluşmasına da neden olabilmektedir.

İnsani yardım ve bakışla çeşitli yardım ve desteğe yönelik çeşitli harcamalar, merkez bütçenin dışında uluslararası ve insani dayanışma açısından sağlanan fonlar bunların arasındadır. Çeşitli Uluslararası kuruluşlar arasında Kızılay’ın yanı sıra komşuluk ilişkisi çerçevesinde kaynağı Avrupa Birliği fonları olmak üzere bazı çeşitli Bakanlıklar 6 ve işbirlikler söz konusudur. Milli Eğitim Bakanlığı bunların

⁴ https://www.academia.edu/22861614/117_Soruda_M%C3%BClteciler_Haklar%C4%B1
<https://www.ogrenmetasarimlari.com/turkiyede-multecilerle-calisan-bazi-sivil-toplum-kuruluslari-ve-dernekler/>

⁵ <https://www.goc.gov.tr/>
<https://www.afad.gov.tr/>
<https://www.afad.gov.tr/suriye-raporlari>

⁶ <https://www.meb.gov.tr/suriyeli-cocuklari-egitimi-icin-ab-ile-yeni-is-birligi/haber/17688/tr>
<http://hbogm.meb.gov.tr/www/mill-egitim-bakanligi-turkiyede-gecici-koruma-altindaki-suriyeliler-icin-turkce-dil-egitimi-ve-meslek-egitime-erisimin-arttirilmasi-projesi-acilis-toplantisini-gerceklestirdi/icerik/959>
<https://www.iskur.gov.tr/haberler/gecici-koruma-altindaki-suriyeliler-ve-turk-vatandaslari-icin-istihdam-destegi-projesi-acilis-toplantisi-ankara-da-yapildi/>
<https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/uluslararasi-iliskiler-ve-projeler/projeler/>

Geçici Koruma Statüsündeki Suriyeliler ve Türk Vatandaşları İçin İstihdam Desteği Projesi

Program: FRIT

Projenin amacı: geçici koruma statüsündeki Suriyelilerin ve Türk vatandaşlarının aktif işgücü programlarından faydalanarak istihdam edilebilirliklerinin artırılması, İŞKUR’un kurumsal kapasitesinin ve dil eğitimleri ile Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin ve Türk Vatandaşlarının

Projenin hedef grubu: Geçici koruma statüsündeki Suriyeliler ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları

İşbirliği yapılan kuruluş: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Dünya Bankası

Proje bütçesi: 45,5 Milyon Avro (AB FRIT Fonu)

Proje uygulama bölgesi ve süresi: Adana, Gaziantep, İstanbul ve Şanlıurfa / 2018 – 2021

Proje kapsamında aktif işgücü piyasası programları ve dil eğitimleri ile Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin ve Türk Vatandaşlarının işgücü piyasasına katılmaları ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması hedeflenmektedir. Projenin kurumsal kapasite geliştirme faaliyetleri aracılığıyla, bir profillemeye sistemi kurulması, aktif işgücü piyasası programları (AİPP) izleme sisteminin revize edilmesi, politika geliştirme ve hizmet sunum araçlarının iyileştirilmesi ve çeşitlendirilmesi gibi birçok alanda çalışmalar gerçekleştirilecektir. Ayrıca, İŞKUR’un işgücü piyasası araştırma ve analiz kapasitesinin desteklenmesi planlanmaktadır.

arasındadır. Eğitime yönelik çalışmalara ek olarak istihdama yönelik Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İŞKUR ve Dünya Bankası diğer örneklerdir. **Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı⁷ (United Nations Development Programme- UNDP)** ile iş birliği ile bazı projeler uygulanmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, MEB, İller Bankası iş birliğiyle “**Suriye Krizine Yanıt Olarak Türkiye de Dayanıklılık Projesi**” sosyal koruma ile ilgili örnekler arasındadır. Sosyal uyum ve istihdam konusunda benzer bazı uygulamalara ek olan Sivil Toplum Kuruluşları ile çeşitli işbirlikler ⁸ söz konusudur. Bunların arasında Uluslararası Göç Örgütü (IOM); Sığınmacılar ve Göçmenler Derneği (SGDD-ASAM); Mülteci Dayanışma Derneği (Mülteci -Der); Mülteci Destek Derneği (MUDEM); Türk Kızılay Toplum Merkezleri, Mülteci Haklar Merkezi tarafından çeşitli uygulamalar söz konusudur.

Suriye de yaşanan gelişmeler bağlamında Türkiye de oluşan böyle bir göç hikayesinin de yaşanılan günümüzdeki çeşitli sorunlar örneğinin 2019 yılında TBMM ⁹ de oluşturulan komisyonda ele alınmıştır. Ancak rapor henüz yayımlanmamış olmasına rağmen bazı bilgiler görüntülü ve sözlü medyadaki haberler de yansıtılmaktadır. Çeşitli raporlarda yer almaktadır. Yapılan sosyal yardımlar ve yoksulluk ve yoksunlukların yanı sıra siyasi etkilerin yoğun bir şekilde ele alınmaya başlandığı benzer haberler ¹⁰ göç hikayesini ve bazı toplumsal etkilerin birlikte ele alınmasını gerektirmektedir.

UNDP Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

Toplumları ve devletleri ilgilendiren göç gibi önemli bir olguda güçsüz, savunmasız ve yoksun kılan kişi ve gruplara yönelik toplumsal dayanışma hem kişisel hem de kamusal hizmete zaman içinde dönüşmüştür. Sağlık, güvenlik, adalet, eğitim ve hayırseverliğin dönüşmesi ile öne çıkan sosyal hizmetler ile ilgili hizmetlerin günümüzde birlikte ele alınmasını gerektirmiştir. Özellikle savaşlar sonucu yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalınması, ortaya çıkan göç ve sığınma, Kızılhaç, Kızılay gibi yapıların da oluşmasına neden olduğu gibi hem kişileri ve hem de toplumlara yönelik birçok etki ve etkenlere de nedendir. Kaynağı vergi ile oluşan gelirlerle gerçekleşen kamusal sosyal hizmetler ile topluluklar açısından kendi mali kaynakları ve gönüllülikle oluşan özel sosyal hizmetler bu yapılanmaların da parçasıdır. Tarihsel süreçte savaşlar ve göçler açısından devletler ve toplumların zaman için yeniden oluşturulması, insanlık tarihinde acı öykülere yer vermektedir. En son İkinci Dünya savaşı sonunda ortaya çıkan acılar ve öykülerin tekrarlanmaması, Birleşmiş Milletlerin kurulmasına neden olmuştur. “İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi” ile birlikte de onüç yapılanma oluşturulmuştur. İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR), UNICEF, Birleşmiş Milletler

⁷ <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/search.html?q=suriye>
<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/syria-crisis-and-resilience-response.html>
<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/presscenter/pressreleases/2018/10/ab-destekli-suriye-krizine-yant-olarak-tuerkiyede-dayaniklik-proj.html>
https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/presscenter/articles/2019/12/kfw_egitimleri.html
⁸ <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz/goc-ve-multeci-hizmetleri>
<https://turkey.iom.int/tr>
<https://turkey.iom.int/tr/iom-turkiye-hakkinda>
<https://sgdd.org.tr/>
<https://sgdd.org.tr/category/devam-eden-projeler/>
<http://www.multeci.org.tr/faydali-linkler/>
<http://www.multeci.org.tr/>
<https://multeciler.org.tr/>
<https://www.mhd.org.tr/tr/>
<https://www.ogrenmetasarimlari.com/turkiyede-multecilerle-calisan-bazi-sivil-toplum-kuruluslari-ve-dernekler/>

⁹ <https://www.timeturk.com/tbmm-insan-haklarini-inceleme-goc-ve-uyum-alt-komisyonu/haber-1260720>
<https://www.haberler.com/tbmm-goc-ve-uyum-alt-komisyonu-12183545-haberi/>

¹⁰ <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/turkiye-ve-ab-suriye-ile-ilgili-temelde-ayni-cizgide-41100220>
<http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/suriyeli-multecilerin-sayisindaki-artis-suruyor-41099026>
<http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/kendini-turkiyeli-goren-suriyeliler-kusagi-geliyor-41100190>
<https://www.sozcu.com.tr/2019/ekonomi/1-milyon-696-bin-suriyeliye-her-ay-225-milyon-lira-harclik-veriyoruz-5202715/>
<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/31813/Vulnerability-and-Protection-of-Refugees-in-Turkey-Findings-from-the-Rollout-of-the-Largest-Humanitarian-Cash-Assistance-Program-in-the-World.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kalkınma Programı (UNDP) ve Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği (UNHCR) gibi oluşturulan kurumlarla temel haklar açısından evrensel değerlerin korunması ve geliştirilmesine yönelik olup bu yönde uygulanması da hedeflenmiştir.

Suriye'den Türkiye sığınan kişilere yönelik insani yardım bağlamında görüldüğü gibi uyum ve istihdam açısından önemli bileşenler arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) aktörlerden birisidir. Birleşmiş Milletlerin¹¹ Türkiye'de Ofisi açılan 13 kurumdan birisidir. Küresel kalkınma açısından kalkınma ağı oluşturmak için bir programdır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) hükümetler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası şirket ve örgütlerle iş birliği halinde, kalkınma alanında ekonomik ve sosyal çalışmalar yapmakta, ülkelerin kendi bünyelerine uygun kalkınma modelleri oluşturmalarına katkıda bulunmaktadır. UNDP hâlihazırda 177 ülkede faaliyet göstermektedir. Gelişmekte olan ülkelere odaklanarak, insanların daha iyi yaşam koşullarına sahip olmaları ve iyilik haline ulaşılması için gerekli bilgi, deneyim ve kaynaklara ulaşılması bu programı öncelikli hedef yapmaktadır.

Yoksulluğun ortadan kaldırılması, eşitsizliklerin ve dışlanmanın azaltılması; yardım ve yardımların etkin kılınmasında destek alınması, çocuk ve kadınlar dahil insan haklarının korunması, geliştirilmesi yöntem ve araçları önemli kılınmaktadır. Endişe ile birlikte politikaları geliştirmek için bilgi, yetkinlik ve deneyimle kalkınma konuları için hikayeleri hazırlamak ve de süreklilik temel amaçtır. 22 Kasım 1965 tarihinde bu amaçla ABD'de kurulan örgüt/kurum ve Türkiye dahil çeşitli ülkelerle ortaklık yapmaktadır. Ankara Ofisi 1965 yılında hemen kurulmuştur. Projeler ise üç ana başlık altında toplanmaktadır. Bunlar, yoksulluğun azaltılması, demokratik yönetim ile çevre ve sürdürülebilir kalkınmadır. Projelerin fon kaynakları ağırlıklı olarak, kamu bütçesi, özel sektör, kalkınma iş birliği kuruluşları, diğer hükümetler ile UNDP fonlarından oluşmaktadır. Aynı zamanda evrensel değerlerin korunması ve uygunluğun da aranılmasını öncelik yapmaktadır. Amaçlarla¹² birlikte uyguladığı projeler arasında, Suriyeli sığınmacı akınından etkilenen ev sahibi toplulukların güçlendirilmesine yönelik çeşitli proje ve uygulamalar arasında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, MEB, İller Bankası iş birliğiyle “*Suriye Krizine Yanıt Olarak Türkiye de Dayanıklılık Projesi -TDP*” öne çıkmaktadır.

UNDP Soydaş Entegrasyonu Projesi (SEP)

Kasım 2018 yılından beri uygulanmakta olan “TDP” Projesi dahil Suriyeli sığınmacılara yönelik uyum ve istihdamı da içeren öyküler arasında kimlikleri ile ilgili baskılar sonucu 1989 yılında 370 bin Türk kökenli Bulgaristan vatandaşının zorunlu göçe tabii tutulması da yer almaktadır. Ani bir şekilde yaşam alanları terk edip Türkiye'ye göç etmeleri günümüzde birlikte ele alınmayı da gerektirmektedir. Tarihsel süreçte benzer göçün yaşanmış olması ve öne çıkan bazı iller yaşam alanı olup, sığınan kişilerin bu illere yönelmesine neden olmuştur. Göç olgusunun kendi doğası gereği akrabalık ilişkisi dahil toplumsal dayanışmayla yaşamlarını devam ettirmek için sığınmışlardır. Kendi imkanlarıyla yeni yaşam alanlarında oluşan böyle bir göç öyküsün de sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan topluma entegrasyonlarının/uyumlarının sağlanması, çeşitli çaba ve çalışmalara destek olunmuştur. ABD hükümeti ise 9.957 000. Dolarlık bir yardımda bulunmuştur¹³. Söz konusu yardım Türk Hükümetine Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP/BMKG) kanalıyla hibe edilmiştir. Bu bağlamda 1990 yılında ortaya çıkan “*Bulgaristan Etnik Türklerinin Mesleki Eğitimi ve İşe Yerleştirme*” Projesi (TUR/90/R51) kısaca “Soydaş Entegrasyonu Projesi (SEP)” adlandırılmıştır. BMKG/UNDP – Proje Ekibi ile sağlanan yönetim hizmetleri çerçevesinde Çalışma Bakanlığı, İş ve işçi Bulma Kurumu (İİBK) tarafından uygulanmıştır. İİBK ve UNDP kapsamında bölgesel açıdan Trakya dahil İstanbul Bölgesi; Çanakkale, Manisa, Adana Dahil bölgenin merkez olduğu İzmir Bölgesi

¹¹ <http://www.un.org.tr/BMAnkaraweb.pdf>

<https://www.bmdergi.org/language/tr/category/ekim-aralik-2019/>

http://www.mfa.gov.tr/birlesmis-milletler-kalkinma-programi-undp_-tr.mfa

¹² <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>

<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/presscenter/pressreleases/2018/10/ab-destekli-suriye-krizine-yant-olarak-tuerkiyede-dayaniklik-proj.html>

¹³ <https://www.gao.gov/products/NSIAD-92-59>

, Bursa, Eskişehir ve Ankara Bölge olmak üzere 5 bölge ve ekiplerin yanı sıra Proje Hizmet Ofisi, uygulamaların gerçekleştirilmesini hedeflemiştir.

Tarihsel süreçte söz konusu göç ve yerleşim alanları açısından sığınan soydaşların/sığınmacıların bazı illerde yoğunlaşması ve İİBK ve idari açısından bölge özelliği de gözetilmiştir. Hedef grup özelliğinden dolayı yerleşen Bulgaristan Türkleri, göçmenler/sığınmacılar açısından “soydaş” şeklinde adlandırılmıştır. Türkiye de ekonomik ve sosyal yaşama mümkün olduğunca kısa sürede uyum sağlamaları ve gerekli mesleki eğitimden geçirildikten sonra uygun işlere yerleştirilmesi öncelikli amaçtır. Ekonomik açıdan kendi kendilerinin yeterli ve üretken hale gelmeleri bu projenin temel hedefleri arasındadır. İİBK nun işi yerleştirme dışında mesleki eğitim ve uygulamalar bağlamında ayakta kalmaları için iki buçuk yıllık proje süresi içinde; (19 500) vasıfsız soydaşın mesleki eğitimden geçirilerek istihdamı hedeflenmiştir. Bu süreçte “İstihdam **Garantili İşgücü Kursları**” model olarak öne çıkmıştır. Ayrıca (25 000) vasıflı soydaşın doğrudan istihdamı ve (35 500) soydaşın sosyal ekonomik ve kültürel açıdan uyumların sağlanması için uyum kurslarından geçirilmeleri hedeflenmiştir.

Projenin başlanması ve yapılan alan çalışmaları sonucu uyuma yönelik Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu tarafından hazırlanan uyum eğitim programı Türkiye açısından örnek modellerdendir. 1990 yılında Türkiye’nin nüfusu 55 milyondur ve yaklaşık %1 orandaki Bulgaristan Türklerinin (soydaş) birlikte yaşamaları gerekmektedir. İşgücü piyasası ve eğitim ve becerilere ulaşım, sağlık ve sosyal hizmetlere erişimler, hayata aktif olarak katılmaları ve vatandaşlık gibi temel bilgilendirmelerin yanı sıra sosyal ilişkiler ve güven ortamının sağlanması amaçlanmıştır. Oluşturulan yazılı bilgilerin yanı sıra bilgilendirme için seminerler, İzmir ve Ankara’ da ki Türk Amerika Derneği ve İstanbul’da İnsan Kaynakları Vakfıyla¹⁴ gerçekleştirilmiştir. Grupların bu alanlarda toplanması ve iletişimin kurulmasının sağlanması yardım ve desteklerin bilgilendirilmesi örnek modeller arasındadır.

On milyon dolarlık büyüklükteki yardımla, kamu kurumlar ve proje yönetimi açısından iş birlikle gerçekleştirilmesi Türkiye açısından yeni deneyimdir. Yöntem ve kurumsal kültürle zaman zaman çıkan sorunların giderilmesi içinse ayrı ve önemli örnektir. Anket ve sosyal uyum konusunda ki bilgilendirmelerle birlikte yapılan tespitler sonucu İİBK tarafından gerçekleştirilen uygulamalara ek olarak proje kapsamında yeni uygulamaların geliştirilmesine neden olmuştur. “**İş Borsası**” dahil özellikle “**Kendi İşini Kurma (KİK)**” projesi gibi çalışma ve sosyal hizmet yöntem açısından yeni bir bakış ve uygulamalar geliştirilmiştir. Bulgaristan’ da yaşanan dönemde soğuk savaş döneminde sosyalist sisteme dayalı olması ve çalışma hayatı dahil bu yönde bazı özelliklere kişilerce sahip olması Bulgaristan Türkleri içinde geçerlidir. Bu boyut uygulamalar da özellikle gözetilmiştir. Sosyalist düzene alışmış kişilerden olması nedeniyle ayakta kalma konusunda farklı yöntemlerin geliştirilmesi ise temel nedenler arasındadır. Bulgaristan Türklerinin, Türkiye’de soydaş şeklinde adlandırılması ve bu yönde ki kimliğine rağmen çalışma hayatı, kişisel bakış dahil kültür farklılığını da ayrıca öne çıkarmıştır. Türkiye ‘de ki çalışma hayatı ve pazar ekonomi konusunda ki eksiklikler bağlamında girişimcilik konusunda yeni bir bakış kazandırılması ve toplumlar açısından karşılıklı güvene sahip

¹⁴ http://www.ikgv.org/pdf/duzensiz_goc.pdf

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/212189>

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ / The Image of Turkey for The Turkish Immigrants From Bulgaria **THE IMAGE OF TURKEY FOR THE TURKISH IMMIGRANTS FROM BULGARIA**

Seda ÇAKAR MENGÜ* **Öz: Türkiye’nin Bulgaristan Göçmenlerindeki İmajı**

Türk azınlıklardan 1989 göçünden sonra Türkiye’ye gelenlerin Türkiye ile ilgili nasıl bir izlenime sahip olduklarının araştırılması, göçten sonra ikinci bir yabancılaşma yaşayıp yaşamadıkları ve buna neden olan etkenler bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik oluşturulan sormaca, Türk göçmenlerin Bulgaristan’da karşılaştıkları sorunları ve göç nedenlerini, Türkiye’de karşılaştıkları sosyal, ekonomik ve politik durumları ve tüm bunların etkisine bağlı olarak göç öncesi ve sonrası Türkiye’ye yönelik bir izlenim değişikliğinin olup olmadığını; varsa bunun nedenlerini sorgulamayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, Bulgaristan Türklerinin Türk toprağına ve Türk toplumuna, ulusa yönelik aidiyetlik duyguları, ulus-kimlik bilinçlerinin düzeyi ve bunu etkileyen faktörler incelenmiştir. 42 sorudan oluşan anket, Bulgaristan Göçmenleri Derneği’nin 1989-1992 yılları arasında Türkiye’ye göç etmiş olan 72 üyesine uygulanmıştır. Anket sonuçları SPSS programı ile değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, göçmenler tarih, kültür ve hatta dil açısından kendilerini Türk toplumuna ait hissetmekte, ancak sosyal açıdan kendilerini farklı olarak görmektedirler. Bu farklılıklar bakış açıları, yaşam felsefeleri ve yaşam tarzları bağlamında fark edilmektedir. Genel olarak hükümet kurumlarına karşı güvensizlik duymaktadırlar. Burada medyanın oynadığı rol ve devletin kamusal iletişim stratejileri önemlidir. Devletin yurttaşlık bilincini geliştirici ve yurttaşları toplumun sorunlarına duyarlı duruma getirmesi konusunda stratejiler geliştirmesi ve bunu halkla ilişkiler çalışmalarıyla desteklemesi gerekmektedir.

olmalarına yönelik özgün ve öncü uygulamalar, “birliktelik” ilkesi bağlamında çalışma hayatı ve sosyal uyuma yönelik bazı yöntem ve araçları öne çıkarmıştır.

İİBK gibi kurumsal uygulamalara ek olarak sosyal hizmetler açısından “yanında olma” ve “birliktelik” ilkesi bağlamında geliştirilen uygulamalar, SEP projesini bu açıdan özgün kıldığı gibi ayakta kalmaya yönelik bu öykü, UNDP içinde ayrı deneyimdir. Proje kapsamında öngörülen hedef ve uygulamalar konusunda hedef grubun ve özelliklerinin gözetilmesiyle yeni uygulamalara kazandırması içinde önemli bir örnektir. Günümüzde Türkiye nüfusunun 82 milyon olması ek olarak en az 3,5 milyon Suriyeli sığınmacılarla (oranı %5) Türkiye yaşanan sorunlar, bu öykü ve deneyimi hatırlatmayı bu açıdan gerektirmektedir. Ayrıca Dünya Bankası ve İŞKUR ile oluşturulan projenin yanı sıra Avrupa Birliği Fonu ve UNDP deki çalışmalar açısından (TUR/90/R51) kodlu SEP’nin ve modellerin ele alınmak istenilmesi durumunda teknik açıdan kaynaklara ulaşmak görüldüğü gibi internet ortamında kısıtlıdır. Göç olgusuna yönelik bu öykü ve teknik örnekler konusundaki eksiklik ek bir çalışmayı da gerektirmektedir. İnternet ortamında ise ABD Büyükelçiliği kaynaklı ve Aralık 1991 tarihli “*GAO/NSIAB92-59 Bulgarian Ethnic Turks In Turkey*” rapor, süreç ve uygulamalar için önemli bir kaynak noktasıdır. Bu bilgi dışında UNDP SEP projesi İzmir Bölge Sorumluluğu kapsamında hala sahip olan bazı bilgiler hatıraların canlandırmasına ve tarihe not edilmesine de yardımcı olmaktadır. Bu durum İİBK ve günümüzde ki İŞKUR içinde geçerlidir.

“Kendi İşini Kurma (KİK)” Projeleri

Hibe ve teknik iş birliği bağlamında soydaşların pazar ekonomisi ve işgücü piyasasına dahil edilmesi bağlamında İİBK öngörülen istihdam ve “İstihdam Garantili İşgücü Kursları” bu projenin ilk hedefler arasındadır. Aşağıda ekte yer alan bazı bilgilerle de görüleceği gibi SEP’nin başlaması ve yapılan değerlendirmeler sonucunda vasıflı ve kalifiye olmalarına karşın özellikle yaşlarının 40 ve daha yukarı olan soydaşların işverenlerce tercih edilmediği görülmektedir. Sosyalist sitem açısından sahip olunan çalışma disiplinin bakışı ile işverenle, emek açısından karşılığını bulma konusunda yaşanan çeşitli sorunlar, kültür farklılığını da öne çıkarmıştır. Kısıtlı olan mevcut iş piyasasının da iş bulma şanslarının düşük olduğu da gözlenmiştir. Ayrıca yürütülen saha araştırmasında, vasıflı soydaşların bir bölümünün meslekleri dışında düşük ücretlerle çalıştırmalar, güven sorunu, istismarlar ve iş değiştirme ya da özellikle belli bir mesleki beceri ve deneyime sahip olanların kendi olanaklarıyla işlerini kurma yönünde yeni arayışlar içinde olduğu da saptanmıştır. Hayatlarının kurtarılmasında sonra ayakta kalma konusun gelinen nokta da oluşan öykü ve süreç göç hikayesinin de bir parçası olmuştur.

Böyle bir göç hikayesinde, barınma dahil korunmanın akrabalık ve toplumsal açıdan dayanışmanın dışında sağlanması, kamu hizmetleri açısından ise mali olanaklar konusundaki eksik ve bakış, sığınmacıların kendi imkanlarını geliştirmesine de neden olmuştur. Ayakta kalma konusunda zorunluluk ve zorluklar konusunda alanda ki tespit ve gözlemler ışığında mevcut uygulamalara ek olarak soydaşlara yönelik KİK projelerini geliştirilmesi görüldüğü gibi temel bir neden olarak öne çıkmıştır. İşveren ve kamu kurumlarıyla yapılan görüşmelerde diğer önemli etkidir. Projenin süresi ve verimli kılınması ve de hedefler ulaşması da diğer bir temel nedendir. Bu bağlamda İsviçre de ki bazı sosyal hizmet odaklı uygulamalardan da esinlenerek “İstihdam Garantili İşgücü Kursları” na uyumlu bir model proje için de ayrıca öngörülmüştür. Bölgesel açıdan yapılan başvurunun diğer bölgeleri de içerecek şekilde benimsenmesi sonucu BMKP, İİBK ve Proje Hizmet Ofisi yeni bir protokol hazırlamıştır. Diğer bileşkenler birlikte ele alındığında proje içinde yeni bakış kazanmıştır.

Bu “**model**” ile “*Belli beceri ve deneyimi olan BET gruplarına, serbest pazar ekonomisi koşullarında, pazarın duyduğu iş kollarında gerekli araştırmalar yaptıktan sonra ,pazar, teknik yardım ve gerekli malzeme desteği, olanaklar ölçüsünde sağlayarak, oluşturulan şirket modeliyle bir ticari kimlik kazandırılıp, en fazla bir sene süreyle de gerekli destek hizmetler verilerek, Pazar ekonomisi koşullarında çalışma hayatına kazandırılmaları amaçlanmaktadır. Ayrıca az bir sermaye ile ,özellikle emek yoğun iş kollarında ,kendi kendine finanse eden bir küçük işletme modeli oluşturmayı da amaçlamaktadır.*”

Bu amaçla ayakta kalmaya yönelik öykü, birçok bileşenleri ve güveni özellikle öne çıkarırken sosyal hizmet yönetim ve birliktelik ilkesi boyutunu öncelik yapmaktadır. Aynı zamanda kalkınma, geliştirme ve süreklilik UNDP'nin misyon ve vizyonuna uygun olmuştur.

Ekiple birlikte yapılan tespitler ve analiz bağlamında sektör özelliğine sahip ve yetkin sorumlu proje uzmanın rehberliğinde ki yöntemler ise şunlardır;

- “Pazar destekli çalışma” öncelik yöntemlerden birisidir. Belediye veya MEB dahil çeşitli kurumların yanı sıra işverenlerde yapılan görüşmeler sonucu talep edilebilecek işin niteliği göre mesleklerine uygun kişiler için ekiplerin oluşturulması öncelikli aşamadır. Bu işin alınmasını sağlama ve işini yaparken gerekli yasal işlemlerin yapılması ve ticari kimliğin kazandırılması sonucu iş bitiminde fatura kesilebilecek hale getirilmesi gibi aşamalar bu desteğin kapsamındadır. Uzmanlıkla ve rehberlikle oluşturulan ilişki ve yapılan görüşme sonucu Belediyeler veya MEB, Bayındırlık Bakanlığı dahil yapılan iş birliği sonucu inşaat olmak üzere emanet usulü işin alınması ve bu ekiplerle işlerin gerçekleştirilmesi günümüzde kamu yararına çalışma programlarının öncülerinden birisi olmuştur.
- “Kurs destekli çalışmalar” ise mesleksi yetkinlerine ve yapılan pazar araştırması sırasında iş olanaklarının belirlenmesi, bu hedef grupların belli bir eğitimle pazar şanslarının yüksek olması öncelikli diğer aşamadır. Konular ile ilgili kurs düzenleyip, özel bir eğitimden geçirilmesi ve de şirketleştirilerek pazar koşullarında çalışmaları da amaçlanmıştır.
- “Kurs ve kurs malzemesi destekli çalışma” ise kendi imkanlarıyla işyeri açmış bulunan, işyerinde iş piyasasının koşullarında iş bulmada zorlanmayacağı alanlarda işgücü yetiştirme kursunu açarak, en az on kişinin işyerinde ustalar tarafından eğitimin sağlanması ve kurs sonrasında ihtiyaç duyacağı kişiyi daha sonra yanında çalışması da bu aşamalar arasındadır. İstihdam garantili İşgücü Kurslar bağlamındaki uygulamaya uyumlu olarak diğer kalanın diğer iş yerlerine yerleştirilmesi amaçlanmıştır. Eğitim sırasında, iş yerine eğitim malzemesi yardımı yapılarak, eğitimin standartlarının yükseltilmesi de diğer amaç olup pazar konusunda araştırma ve destek önemli aşamadır.
- “Pazar ve malzeme destekli çalışma”; işverenlerle yapılan görüşmelerle belirlenen iş alanlarıyla ilgili olarak oluşturulan ekiplere malzeme yardımı yapılarak pazara dahil edilmesi ve de destek olması diğer yöntem olarak öne çıkmaktadır. İhracat açısından tekstil önemli bir pazar olup firmalarla yapılan görüşmeler sonucunda özellikle bu sektörde fason atölyelere ihtiyaç duyulması, belirlenen iş kollarında düşük ücretlerde çalışan kişiler konular ile ilgili deneyimli kişilerden oluşturulması bu aşamalardan birisidir. Sektör açısından işgücü dolaşımının sık ve yoğun olması nedeniyle fason işin niteliğine göre makine parkı oluşturularak bu ekiplerin bu firmalara çalışması konusunda alınan garanti temel noktalar arasındadır. Ekipler bu süre içinde şirketleştirilerek ticari bir kimlikte kazandırılmakta ve işletme konusunda teknik destekte önceliklere arasındadır.

Kendi pazarını kendisi bulanlar da dahil malzeme desteğinin sağlandığı ekipleri için bu malzemeler ise UNDP ekip adına fatura edilmiş olup KDV muafiyeti de söz konusudur. Bu malzemeler ise rehberlik ve gözlemi de içeren görevli Proje Uzmanı ile ekip grubunun sorumlusuyla yapılan kira sözleşmesiyle bir sene süre için teslim edilmiştir. İzmir Bölge Sorumlusu olarak sosyal hizmet uzmanı dışında birisi eğitmen olarak ikisi İİBK dan ve staj süresi dahil iki sosyal hizmet uzmanı, iktisatçı, sosyolog, kamu yöneticisi, öğretmenle birlikte toplam 7 Proje uzmanı olmak üzere 9 kişiden oluşan ekiple gerçekleşen bir uygulama söz konusudur. Ortalama 40 bin kişi İzmir'e yerleşmiştir. Bu kişilere ulaşılmasıyla, KİK kapsamında sorumlu birim dahil ekip üyeleri ise deneme kapsamında olup eksikliğin tamamlanması da bu görevler arasındadır. Ayrıca UNDP açısından demirbaş listesine giremeyecek durumda olan bazı malzemeler ise belge karşılığı bir defalık teslim edilmiştir.

Değerlendirme

Özellikle görüleceği gibi İİBK daki mevcut uygulamalar dışında UNDP danışmanlık kapsamında geliştirilen modellerden birisidir. Bu çalışma, yapılan yeni protokolle Mayıs 1991 -Ocak 1993 tarihleri arasında yoğunlaşmıştır. Sanayi, hizmet ve tarım sektörünün çeşitli dallarında ve 5 bölge de (tahminen) 360 dan fazla küçük işletmeler faaliyete geçirilmiştir. İİBK da daki istihdam ve kurslar dahil “İş Borsası” gibi yönlendirmeler dışında Çanakkale, Manisa ve Adana’ya kadar geniş bir alana yönelik UNDP İzmir Bölgesinde İzmir odaklı olmak üzere 182 işletme KİK kapsamında kurulmuştur. Aşağıda yer alan bazı resimler ve bilgiler de görüleceği gibi sektör ve dallar konusunda farklılığın yanı sıra tekstil sektörüne yönelik işletmelerin kısaca sürede oluşturulmuştur. Bazı uygulamalar yazılı basına da yansıtılmış olup bu sürede 4 bin kişinin istihdamı sağlanarak pazar ekonomisine dahil edilmesi sağlanmıştır. 1990 yılında ortalama 2,5 milyona sahip İzmir ilinin çeşitli ilçe ve semtlerinde yerleşen 40 bin kişiden, 4 bininin yararlanılmış olması ve en azında iki kişi olmak üzere 10 bin kişiye etkisi olmuş bir çalışma kısa sürede gerçekleştirilmiştir. Sadece bu çalışma ile Projenin sona ermesinde malzemelerin süre dahil işletmelere hibe edilmesiyle ayaklarının üzerinde devam edilmesi sağlanmıştır. Bunların arasında İzmir Urla İçmeler ve Ürkmez ayrı bir özelliktedir. Kaymakamlıkla oluşturulan iş birliği tahsis edilen arsada hem kendilerinin hem de başkalarına yardım ve destek olmasıyla evlerine sahip olmaları KİK kapsamındadır. Bu evler günümüzde üç ve dört kata kadar çıkmış olup ayrı bir ayakta kalma öyküsüdür. Ayrıca bu öykü hem UNDP hem de İİBK için geçerli olup kurumsal bir hafızadır. Gerekliğin de arşivlerden alınıp yararlanılması gereken bilgidir.

UNDP kapsamında uzun sürede unutulmuş bu öykü de ki modelde, süreklilik özellikle öngörülmüştür. Ancak süre ve iş yoğunluğu ve de alan büyüklüğü nedeniyle öngörülen bazı uygulamalar gerçekleştiril(e)memiştir. Yaşam alanını terk ederek sığınma ve yeni yaşam alanında ayakta kalmanın yanı sıra uyum konusunda psikolojik destek ve hukuksal destekte ki eksiklikler bunlar arasındadır. Bazı teknik destek ve sosyal iyileştirme açısından eksiklikler, bürokratik engelleri aşmak için önemli engel ve yorulmalara da neden olup süreklilikle ilgili boyut zayıf kalmıştır.

İnsani boyut ve temel ihtiyaçlar bağlamında ortaya çıkan bu model bütün olarak ele alındığında halen geçerli bir modeldir. Özellikle emek yoğun ve hizmet sektörü açısından sığınmacılar ve/ya savunmasız güçsüz bırakılan kadın, çocuk, gençlik ve engelliler gibi özel alana yönelik oluşan işsizlik sorunu sadece istihdam değil sosyal korumayı da öncelik yapmaktadır. Sosyal uyumla birlikte pazar ekonomisi bağlamında girişimcilik boyutu ve istihdama kazanılması amacıyla ayakta kalmalarına yönelik öngörülen yöntemle, pazar araştırması dahil iş modellerini geliştirmek görüldüğü gibi bu modelde önceliklidir. Bu yöndeki rehberlikle ihtiyaç duyulan malzeme ve araçların kiralanması, gerektiğinde hibe edilmesi sosyal hizmet yöntemlerinin uygulanmasında nedendir. Birliktelik ilkesi bağlamında sosyal hizmet yöntemlerinin bu modelde kısmen olsa da rehberlik ve yanında olma diğer önemli boyuttur. Kişiyi ve olguya odaklıdır. Bu yönde uygun ve yetkin kişilerle gerçekleşmesinin öncelikli olması ve halen söz konusu bazı yardım ve desteklerin bu ilke ile örtüş(e)mediği de gözlenmektedir.

Özellikle 7.4.2004 tarihinden itibaren Anayasanın 90. Maddesi sözleşmeleri öncelik yapmıştır. Sözleşmeler iç hukukun parçasıdır. Kanunların ve uygulamaların uygun, tutarlı olunması sığınan kişileri de kapsamaktadır. İnsan hakları bağlamında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve sosyal anayasası olan Avrupa Sosyal Şartının 19. Maddesi birlikte ele alınmayı öncelik yapmaktadır. Diğer maddeler ile birlikte uygulamalar açısından ölçünün gözetilmesinin yanı sıra çocuk ve kadınlar açısından Çocuk Hakları Sözleşmesi ve İstanbul Sözleşmesi gibi sözleşmeler hukuksal boyutun birlikte ele alınmasını ve gözetilmesini gerektirmektedir. Birliktelik ilkesi ve tarafgirlik açısından Avrupa Sosyal Şartının 13 ve de 14.maddesinde öngörülen sosyal hizmetler yararlanma hakkı bağlamında sosyal hizmet yöntem ve araçlarını yükümlü kılmaktadır.1990 yılında ki bu bakışla, SEP ve KİK uygulamaları ve günümüzde öne çıkan ilkeler birlikte ele alındığında sığınmacılar dahil günümüzdeki mevcut bakış ve uygulamalar, hayırseverlik ve/ya yardımseverliği öne çıkarmaktadır. Sosyal hizmete bakış açısından SEP kapsamında kısa sürede gerçekleştirilen bu model çalışmada ki verimlilikte ayrıca önemli olmuştur. Topluma yönelik karşılıklı güvenin oluşturulması için de temel

bir neden olabilmektedir. UNDP kapsamında günümüzde özellikle sürekliliği öne çıkarılmış olması 1990 lı yıllardaki bu model için örnek bir deneyimdir. Kurumsal hafızayı da önemli kılmaktadır. İİBK bağlamında gerçekleşen uygulamalara da kaynaklık yapılması ve bazı uygulamalarını İŞKUR a yansıtması ve hala kursların temel araç olması deneyim ve gelişmeler arasındadır.

1990 lı yıllarda hayatta ve ayakta kalmaya yönelik bu göç öyküsü UNDP Türkiye Ofisi tarafından Aralık 2019 da görsel olarak yayımlanmıştır. Aynı zamanda tarihe not etmek içinde önemlidir. Görüleceği gibi UNDP SEP İzmir Bölge ekibiyle gerçekleşen ve 1993 tarihinden sonra iki büyük ekonomik krize rağmen ayakta kalanlara ulaşılmasını yansıtan görsel kısa bilgi ¹⁵30 sene için unutulmuş olan bu göçü, kişileri ve projenin varlığını hatırlatılmasına yardımcı olmuştur. Bilgiler arasında söz konusu “İstihdam Garantili İşgücü Kurslar” ile ilgili olarak 1989 yılında 25, 1990 yılında 85, 1991 yılında 345, 1992 yılında 64 ve 1993 yılında 12 kurs düzenlendiği ve bu eğitimlerden 9.000’den fazla kişi yararlandığı bu bilgiler arasındadır. Bu uygulamalara yönelik bazı haberler ve aşağıda yer alan bazı bilgiler Suriye de söz konusu uygulamalar içinde kaynak olabilmektedir. Süreklilik içinde ayrı bir örnek olabilir. Bu durum aynı zamanda kurumların hafızasını önemli kılmaktadır. Var olan uygulamaların yeniden keşfedilmesine gerek olmadığı gibi güncellemelerle bazı uygulamaların gelişmesine yardımcı olabilmektedir.30 yılı içinde sosyo-ekonomik gelişmelerin yanı sıra teknolojik gelişmeler yeni iş modellerine ve fırsatlara yardımcı olabilecek düzeyde olup yetkilinin, liyakatin ve de bilginin daha önemli olmasını da gerektirmektedir. Aynı zamanda ortaya çıkan hukuksal sorunların da gözetilmesini gerekli kılmaktadır. Bilgi ve kaynak konusunda kurumlar açısından hafıza kaybı ile de ilgili bu boyut halen günümüzdeki uygulamaların hafızalara kaydedilmesi içinde önemli bir ders olabilmektedir.

Sonuç ve öneriler

2011 yılından beri Suriye de yaşayan insani sorunlar sadece Türkiye ile ilgili değildir. 2015 yılında insan ticareti dahil yaşanan yöntemle gerçekleştirilen diğer bir göç sorunu Almanya dahil başta ülkelere ulaşılmasıdır. Hem bu öyküleri hem insani boyutu hem de teknik ve hukuksal boyutu ayrı ayrı önemli kılmaktadır. Türkiye de halen resmi olarak 3,5 milyon Suriyeli geçici koruma konumuyla yaşamalarıyla ayakta kalmaya çalışmakta olup diğer sığınan kişilerle birlikte 90 milyona yakın bir nüfus söz konusudur. Buna ek olarak Almanya da bir milyona yakın Suriyeli sığınmacı statüsü ile yaşamaktadır. Bu süreçte görüldüğü gibi Türkiye açısından %5 gibi büyükçe gerçekleşen nüfus hareketi doğası gereği karmaşıya da neden olmaktadır. Toplum açısından çeşitli olumsuz görüntüler ve yeni bir nüfus yapısı da ortaya çıkmaktadır.2015 yılındaki yaşanan gelişmeler çeşitli etki ve etkenlere neden olması da bilinen gerçekler arasındadır. Kamusal hizmetleri de özellikle öne çıkarmaktadır.

Bu süreçte sosyal, kültürel ve hukuksal açıdan ortaya çıkan çeşitli etki ve etkenlere yönelik özellikle UNDP Türkiye Ofisi tarafından günümüzde Suriyelilere yönelik AB fonlarıyla gerçekleşen söz konusu uygulamalar SEP projesi ve özellikle KİK uygulamalarını birlikte ele almasını gerektirmektedir. Bu süreçte Suriyelilerin %95 nin bazı illerde yoğunlaşması ve sosyo-ekonomi alanlarını oluşturduğu gözlenmektedir. Sosyal uyum ve ekonomik ile ilgili boyutun ciddi bir şekilde ele alınmasını gerekmektedir. Ayrıca Avrupa’ya göç bağlamında transit özellik nedeniyle büyük illerde toplulukların ve yeni farklı farklı sosyo-ekonomik alanların gelişmesine de neden olabilmektedir. Ayrıca bir milyona yakın kişinin Almanya dahil çeşitli Avrupa ülkelerine ulaşmaları ve ailelerin birleşmesi konusundaki yaşanan hukuksal sorunlar yeni göç yöntemlerinin gelişmesine nedendir. Hayatlarını kaybetmeyi göz önüne alarak hala botlarla ulaşılması ve en son 8’i çocuk 11 kişinin İzmir Çeşmede ölmesi artık kanıksanan vahim ve acı durumun da özetidir. Ayrıca savaş nedeniyle uzun süreden beri söz konusu olan refakati olmayan çocuklar sorunu hukuksuzluğa rağmen alışılan diğer bir durumdur. Kağıtların çöplerden toplanması gibi sektörün parçası olması da yine bu örnekler arasındadır. Metro önleri dahil çeşitli dilenlerin göz ardı edilmesi, vicdanların nasırlaşmasının büyük resminin , küçük kısmıdır. Bu süreçte tarımda çalışmalar dahil insani sorunlar yaşanan göçle ilgili öyküler ayrıca diğer bir boyutu öne çıkarmaktadır. Geriye unutulmaz acı ve vahim öyküler

¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=SZIT54WAVjI&t=8s>
<https://www.youtube.com/watch?v=73IKQQN0KDE&t=23s>

kalacaktır. Bu görüntülerin parçasının çocuklar olması aynı zamanda hafızlara da yerleşecektir. Savaş hatıralarından daha da fazla etkili olabilecektir. Dolayısıyla ücret ve çalışma hayatının etkilenmesi dahil sosyo -ekonomik sorunlar farklı öykü ve etkilere de ayrıca neden olmaktadır. Yeni yeni sorunların da gebe olması ise doğasının gereğidir.

Diğer yandan insanı yardım açısından kampların dışında sağlık, eğitim ve sosyal yardım gibi bazı kamusal hizmetler merkezi bütçe ile karşılanmaktadır. Doğum sonucu dünyaya gelen bebek sayılarının yanı sıra söz konusu yardımlar zaman zaman toplum açısından gündem olmaktadır. Özellikle %53 gibi bir oranın çocuklar olması ve eğitim dahil koruma konusundaki eksikler çeşitli endişelere de neden olmaktadır. Yeni beklenen sorunlarla yüzleşmeye de gerektirecektir.. Geçici koruma kapsamında öne çıkarılan uygulamaların merkezi bütçe tarafından karşılanması dışında Avrupa Birliği bağlamında yapılan çeşitli yardımlar da bunların arasındadır. Bu yönde uluslararası kurum ve çeşitli STK larla oluşan iş birlikleriyle yaşanan sorunlar çözüm olarak öne çıkmaktadır. Çocuk ve kadınların yanı sıra savaş dönemi ve yaşam ortamını terk etmek zorunda olan kişilerin maddi kayıpları; bedensel rahatsızlıkların yanı sıra psikolojik etkiler sosyal bileşenlerle uyumu da öncelik yapmaktadır. Örneğin Suriyelilere yönelik kişi başına yapılan aylık 30 Euro ,Kızılay iş birliğiyle dağıtılmakta olup yapılan bu yardım çözümler arasındadır. Temel ihtiyaçlar için çocuklar dahil öngörülen yardım günlük olarak sadece (1) Euro'dur. Türk Lirası karşılığı 6 lira 60 kuruştur. Avrupa Birliği vergi verenlerce uygun görülen yardım dahil benzer bazı yöntemler ise özellikle hayırseverlik ve/yardımsaverlik içinde önemli örneklerdir. Ancak yardım ve desteklerin hukuk devleti ve iç hukukunda bir parçası olan sözleşmelere uygun ve tutarlı olmasını gerekmektedir. Bu konuların göz ardı edilmemesi durumunda ise kendine özgü hukukun ve uygulamaların oluşmasına neden olması yeni ek sorunlara gebe dir. Bu yöntem ve yardımlar konusunda en son olarak Avrupa Sayıştay¹⁶ nın yaptığı açıklamalar sadece Türkiye ile ilgili olmayıp Avrupa Birliği vergi verenleri açısından çeşitli endişelere neden olduğu da görülmektedir. Niteliğin ve liyakatin başta insan hakları ve Avrupa Sosyal Şartı açısından ayrıca ele alınmasını gerekmektedir.

Bu öykü de UNDP ve Avrupa Birliği Fonlarıyla sosyal uyum dahil çeşitli uygulamalar söz konusudur. Yine İŞKUR tarafından yürütülen proje, söz konusu SEP ve KİK çalışmalarını hatırlatmasına neden olmaktadır. Özellikle Türkiye' de yaşayan Suriyelilerin ülkelerine geriye dönmeleri günümüzde zaman zaman ele alınmaktadır. Fakat savaş sürecinde ki yıkımlar ülkelerine geri dönüşü zorlaştırdığı gibi yeni bir yaşam ve ekonomi alanının inşasını gerektirmektedir. Ayrıca 2011'den beri Türkiye ye yerleşen Suriyeliler açısından yeni bir sosyal ve ekonomik alanın oluşması gençler açısından yeni bir kimliğin oluşturulmasına nedendir. Diğer göç öyküler birlikte ele alında yeni kimlikler doğası gereğidir. Bu durum aynı zamanda yeni ve farklı direnç noktalarına kaynaklık yapabilecektir. Göç olgusunun doğası gereği özellikle 10 yaşında ki çocuğun günümüzde ergen olması, yaşam biçimi ve dil açısından yeni kimlikler gibi gelişmelerin Suriye ye geri dönmeleri artık kolay değildir. Bu durum kadınlar içinde geçerlidir.Yapılan açıklamalarla % 65 inin Türkiye de¹⁷ yaşamlarının devam edecek olması bu gerçekler arasındadır. Türkiye dahil yeni ek sorunlara hazır olunmasını gerekmektedir.

Bu gelişmeler ve durumlar gerçekçi bir şekilde bakıldığı takdirde 1990 yılında ki SEP ve hem insani hem de teknik olarak öne çıkan KİK modeli, mevcut uygulamalara özellikle katkı verebilecektir. Özellikle sosyal hizmet yöntem ve araçların yanı sıra süreklilik amacıyla daha da geliştirmesi mümkündür. Bu model Almanya'daki Suriyeliler içinde geçerlidir. Suriye ye gönüllü olarak geri dönmeleri ve/ya zorunlu gönderimler ve/ya aile birleşmesi için de mümkündür. Diğer yandan savaş sonucu etkiler ve Türkiye açısından makro boyutla birlikte mikro sorunların ayrı ayrı ele alındığı bazı çalışmalar dahil bu yönde bir özel çalışma ise çözümler arasındadır. 16.1.2020

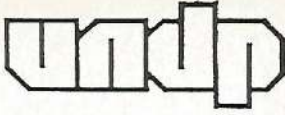
Son söz: *“Uyum tek taraflı değildir. Onlar Türkiye'ye uymaya çalışırken onları kabul etmemiz gerekir.”*

SHU Nihat Tarımeri

¹⁶ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/eutf_madad_action_document_turkey_resilience_30062017.pdf
http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya/1140103/AB_Suriyeli_gocmenler_icin_Turkiye_ye_gonderilen_para_icin_endiseli.html
<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/avrupa-sayistayindan-turkiyeye-multeci-yardimi-elestirisi-41018496>

¹⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/turkiye-deki-3-5-milyon-suriyeli-icin-geri-donus-ihimali-var-mi/4221533.html>

KENDİ İŞİNİ KURMA (KİK)

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI SOYDAŞ ENTEGRASYONU PROJESİ

BETLERE YÖNELİK " KENDİ İŞİNİ KURMA - KİK " ÇALIŞMALARIMIZLA İLGİLİ DÜŞÜNCELERİMİZ

NEDEN KİK ÇALIŞMASI ?

- . BET lerle yapılan çalışmalarda, hem Bulgaristan da hemde Türkiye'deki yeni yaşantısında belli bir mesleki beceri ve deney kazanmış bir gurup belirlenmiş olup, bazıları ya meslekleri dışında bir işte çalışmakta veya kendi mesleklerinde düşük ücretlerle çalışmaktadırlar.
- . Özellikle 40 yaşını geçen BET lerin, yaşlarından dolayı beceri ve deneyleri olmalarına rağmen iş piyasasında iş bulma şanslarının düşük olduğu görülmüştür. (İnşaat ve tekstil sektörlerinde iş bulma şansları daha düşüktür) Bulgaristan'da tarım sektöründe çalışanların belli bir iş imkanı ise ancak marjinal veya günlük işlerde olmaktadır.
- . Kendi başlarına, bazı iş kollarında iş kurma çalışmalarına girmiş olanlar ise, bu denemelerinde başarısız olmuşlardır. Bu başarısızlıklarındaki en büyük etmenler :
 - . Pazar ekonomilerini bilmemeleri,
 - . Piyasa tecrübelerinin olmamaları ve pazarlama konusunda deneyimsiz olmaları
 - . Öz sermayelerinin yeterli düzeyde olmaması
 - . Yasal uygulamalarla ilgili bilgilerinin olmaması. (Resmi kurumlarla ilişkiler, vergi, muhasebe, gibi)
- ? Başarısız denemeler, yeni iş kurmak isteyenlerde olumsuz etki bırakmış olup, hem piyasaya hemde kendilerini duydukları güveni etkilemiştir.
- . İşverenlerle yapmış olduğumuz görüşmelerde, taşaron ekiplere (İnşaat sek.) veya fason iş yapabilecek ekiplere ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. (Tekstil ve metal iş kollarında)
- . İş piyasasında, küçük bir yatırımla ancak iyi bir organizasyonla, oluşturulacak ekiplerin pazar desteğiyle iş alma şanslarının yüksek oldukları belirlenmiştir. (Hizmet sektöründe)
- . Bütün bunların yanı sıra, belki yaş gurubunu, düzenlediğimiz kurslara yönlendirmede karşılaştığımız zorluklar bizi böyle bir çalışmaya yönlendirmiştir.

AMAÇ

Belli bir beceri ve deneyimi olan BET guruplarına, serbest pazar ekonomisi koşullarında, pazarın ihtiyaç duyduğu iş kollarında gerekli araştırmalar yapıldıktan sonra, pazar, teknik yardım ve gerekli malzeme desteği, olanaklar ölçüsünde sağlayarak, oluşturulan şirket modeliyle de bir ticari kimlik kazandırılıp, en fazla bir sene süreyle de gerekli destek hizmetler verilerek, pazar ekonomisi koşullarında çalışma hayatına kazandırılmaları amaçlanmaktadır.

Ayrıca, az bir sermaye ile, özellikle emek yoğun iş kollarında, kendi kendini finanse eden bir küçük işletme modeli oluştur mayıda amaçlamaktayız.

YÖNTEMLER

Şimdiye kadar ki uygulamalarımızda; pazar, teknik yardım, malzeme desteği, ve kurs destekli çeşitli çalışmalar yapılmış olup, bu çalışmaların özelliklerine ve ihtiyaç durumuna göre destek hizmetler verilerek değişik tipler oluşturulmuştur.

TİP 1 .. Pazar destekli çalışma : İşverenlerle yapılan görüşmelerde belirlenen çalışma konularına yönelik talep edilen işin niteliğine göre, büromuza başvuran BET ler den ekipler oluşturularak, talep edilen işin alınmasını sağlama ve iş yapılırken de gerekli yasal işlemler yapılarak ekibin ticari bir kimlik kazanması da sağlanarak, iş bitimine kadar fatura kesebilir duruma getirmek. Bu çalışmayı özellikle özel inşaat çalışmalarında uygulamaktayız ve iş bitimine doğru tekrar pazar araştırılarak iş konusunda destek devam ettirilmektedir. Resmi kurumlarla da ise, işin niteliğine göre ekipler oluşturulup, ticari bir kimlik kazandırıldıktan sonra da emanet usulü işin alınıp yaptırılması amaçlanmaktadır. (Örneğin, halen Konak Belediyesi ile yapılan görüşmeler sonunda, parke taşı döşeme ekibi oluşturularak, emanet usulü yoluyla işin bu ekipleri yapılması sağlanacaktır. Buna benzer çalışmaları Bayındırlık Müdürlüğü ve İl Özel İdaresiyle de yapılabilecektir.)

TİP 2 .. KURS DESTEKLİ ÇALIŞMA : Özel BET guruplarına, yapılan pazar araştırması sırasında iş olanaklarının belirlenmesi durumunda ve bu gurupların belli bir eğitimle pazar şanslarının yüksek olacağı saptandığında; konuları ile ilgili kurs düzenleyip özel bir eğitimden geçirilerek şirketleştirilerek pazar koşullarında çalışmaları amaçlanmaktadır. Bu tip çalışmamıza örnek olarak Mürebbiye ve Uluslararası işletme ve Ticaret konularındaki çalışmalarımızı gösterebiliriz. Bu çalışmamızda guruplar belirlenmiş, pazar tespit edilmiş olup konularıyla ilgili eğitim programlarını verecek kurumlar bulunup kurs çalışması başlatılmıştır. Eğitim sırasında pazarlama ile ilgili çalışmaların yanısıra şirketleşme çalışmalarında devam etmektedir.

TİP 3 .. KURS VE KURS MALZEMESİ DESTEKLİ ÇALIŞMA : Kendi imkanlarıyla iş yeri açmış bulunan BET lerin, iş yerinde iş piyasasının koşullarında iş bulmada zorlanmayacağı alanlarda iş gücü yetiştirme kursu açarak, en az on BET in işyerinde ustalar tarafından eğitimin sağlanması ve kurs sonrasında ihtiyaç duyacağı elemanı daha sonra yanında çalıştırıp, diğer geri kalanına ise diğer iş yerlerine yerleştirilmesi amaçlanmıştır. Eğitim sırasında ise iş yerine eğitim malzemesi yardımı yapılarak, eğitimin standartının yükseltilmesinde amaçlanmıştır. Ayrıca, bu süre içinde, iş yerine pazar konusunda da destek verilebilmelidir.

Bu çalışmamıza örnek olarak, BET lerin açmış olduğu oto tomir atölyesi ve tekstil baskı atölyesinde ki uygulamayı gösterebiliriz.

TİP 4 .. PAZAR VE MALZEME DESTEKLİ ÇALIŞMA : İşverenlerle yapılan görüşmeler le belirlenen iş alanlarıyla ilgili olarak BET ler den oluşan ekiplere malzeme yardımı yapılarak, yapılan çalışmamız. Bu çalışmamızı ^{özellikle} tekstil sektörüne yönelik olarak yapmaktayız. Firmalarla yapılan görüşmeler sonucunda özellikle bu sektörde fason atölyelere ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. Belirlenen iş kollarında düşük ücretle çalışan BET lerden konuları ile ilgili deneyli kişilerden ekipler oluşturulmuştur. Fason işin niteliğine görede makina parkı oluşturularak bu ekiplerin firmaya yönelik olarak çalışması sağlanacaktır. Ekipler, bu süre içinde şirketleştirilerek ticari bir kimlikte kazandırılmaktadır. Bu ekiplere ayrıca işletme konularında da teknik yardım verilecektir. (Puantaj, muhasebe, ekiple ilgili gurup çalışması - verimlilik için-)

Ayrıca, kendi pazarını kendi bulan BET lere yönelik malzeme desteği sağlayarak küçük işletmelerin oluşmasını sağlamak amacıyla yapılan çalışmalarda, pazar araştırılması, gurup tarafından yapılarak ^{da} konunun değerlendirilmesi de yapılmaktadır. Bu çalışmamıza örnek olarak, "pasta ve börek fırını", Temizlik firması" "İnşaat Tadilat ve boya ekibi", "Hayvancılık" gibi çalışmalarımızı gösterebiliriz.

Bu çalışmalarımızda, UNDP adına fatura edilmiş malzeme ^{me} yapılan, bir kira sözleşmesiyle, bir sene süre için teslim edilmişlerdir. Malzemelerle ilgili demirbaş listeleri büromuzda bulunmaktadır. Ayrıca, demirbaş listesine giremeyecek durumda olan bazı malzemeler (Temizlik malzemeleri, boya, un gibi işin başlangıcında katkı sağlaması amacıyla yapılan malzeme yardımları) başlangıçta bir defalık yapılmakta olup bir belge karşılığı verilmektedir.

ŞİRKETLEŞTİRME ÇALIŞMALARI

Özellikle, tarım sektörüne yönelik (Arıcılık, Hayvancılık gibi) çalışmalarımızın dışında, oluşturulan çalışmaların piyasa koşullarına uymaları, özellikle de fatura kesebilir işletmeler haline gelebilmeleri için, Ticaret Yasasına göre en uygun olan şirketleşme şekli olarak Limited Şirket uygulaması görülmüştür. Ancak, böyle bir şirketin oluşabilmesi için başlangıçta zorunlu giderlerin yüksek olduğu göz önüne alınarak, gurupları oluşturan BET lerden konuyu götürebilecek bir BET ve ya iki BET arasında ortaklık sözleşmesi yaptırılarak adi bir ortaklık oluşturulmaktadır. Diğer çalışmaya katılan BET ler ise ikinci bir sözleşmeyle ilişkilerini belirlemektedirler.

Bu şekilde oluşan işletme, öncelikli olarak fatura kesebilir bir hale getirilebilmektedir.

Ayrıca, çalışanlara(Ortak) gruptaki içinde yaptıkları işin niteliğine göre bir günlük ücret belirlenmektedir.

Aylık cirodan ise oluşturulacak iki fona ise aktarım yapılabilecektir.

Bu fonlardan birincisi genel işletmenin giderlerini karşılamak amacıyla yönelik olup, bu fondan kira, zorunlu giderler gibi harcama kalemlerin karşılanması amacıyla taşınmaktadır.

Diğer ikinci fon ise, ortaklık statüsünde çalışan ama çalışan durumunda olanların sigorta, vergi ve diğer zorunlu kesintileri karşılamaya yöneliktir.

Aylık cirodan, iki fon için kesintiler ve ücretler çıkarıldıktan sonra

oluşan kârın % 50 si, çalışanların, çalıştıkları duruma göre orantılı olarak prim halinde ay sonunda ödeme yapılabilir, geriye kalan % 50 ise

çalışanların sermaye payı olarak ayrılacaktır. Burada oluşan kaynakla öncelikli olarak Limited Şirketinin sermayesi ve harcamaları karşılanacaktır.

Limited Şirket haline gelen ortaklıkta, oluşturulan bu kaynaktan, işletme ile ilgili yatırım harcamaları veya zorunlu harcamalar karşılandıktan sonra gene ortaklara belirli dönemlerde (sene sonu veya senede iki defa) kar payı dağıtılabilir.

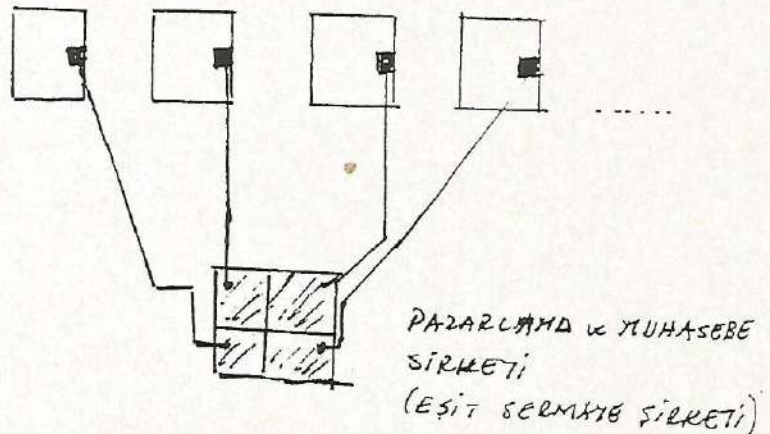
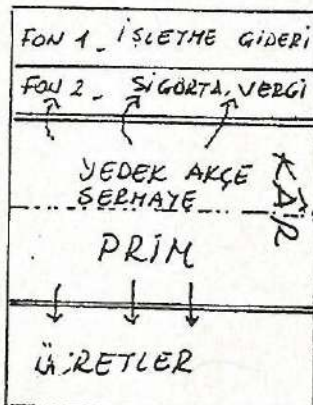
Alınacak ortak kararlarla çalışmalarını yürütecek bu şirketlere, proje olarak danışmanlık ve pazarlama konusunda destek hizmeti proje bitimine kadar devam ettirilebilecektir.

Böyle bir modelle, işletmenin hem kendi kendini finanse etmesini, hemde ortak çalışanlarına prim sistemi getirerek ortak sorumluluğu paylaşarak verimliliğin de yüksek olması amaçlanmıştır. Özellikle, verimin ikinci planda kaldığı bir sistemden gelen BET lerin verimi arttırmak için prim sisteminin gerekliliğini gördüğümüz için vede ortaklığın motivasyonunu sürekli tutabilmek için primin her ayın sonunda dağıtılmasını gerekli görmekteyiz.

Ayrıca, oluşan işletmelerin sürekliliğini proje bitiminden sonra da devam ettirebilmeleri için, proje bitimine doğru her iş kolunda, salt pazarlama ve muhasebe birimlerinin yer alacağı ve ortaklarının, oluşturulan işletmelerden oluşan yeni şirketlerinde oluşturulması gerekebilecektir.

Bu şekilde oluşan küçük işletmeler, kendi iş kollarında koordineyi sağlayabilmenin yanı sıra, pazarlamayı organize ederek işin sürekliliği sağlanabilecektir.

AYLIK CİRO DAĞILIMI

KİK çalışmalarımızın sürekliliği, özellikle yapılan malzeme yardımlarının durumuyla ilgili belirlenecek ilkelere de bağlıdır.

Ya yapılan malzeme yardımları hibe olabilir veya belli bir geri ödeme planı uygulanabilecekse bunun da en kısa zamanda belirlenmesinde yarar görmekteyiz.

KİK lerin başlangıç döneminde önerilen ve gerekli olabilecek sarf malzemeleri ve kirayardımları, projenin aynı zamanda "sosyal Hizmet" amacını taşımasından dolayı hibe edilmesi söz konusu olabilir. Ancak büyük demirbaş olabilecek malzemeler (dikiş makinası, torna, kalıp makinası gibi) uzun döneme yayılabilecek bir şekilde ve faizsiz bir ödeme planı uygulanarak BET lere devir edilebilir. Bu şekilde, BET lerin konuya daha ciddi bir yaklaşımda olmalarında sağlanabilir. Örneğin, projenin özelliğine göre, yapılan malzeme yardımları proje bitimine doğru, oluşturulan şirketlere devir edilirken, belli bir kullanma payı (%20) fatura belinden düşürülerek, geriye kalan miktar faizsiz uzun vadeli bir ödeme planı ^{şeklinde} önerilebilir.

Ödemeler, proje kapsamında oluşturulabilecek bir fonda toplanarak, bu fondan gelişmek isteyen işletmelere veya zor duruma düşen işletmelere maddi yardım sağlanabilir veya başka projelere kaynak oluşturulabilir.

Bu fonda oluşturulabilecek ekip, ~~ödeme~~leri izlerken aynı zaman da işletmelerin durumlarında takip edilerek, çalışmaların sürekliliğinde sağlanabilir.

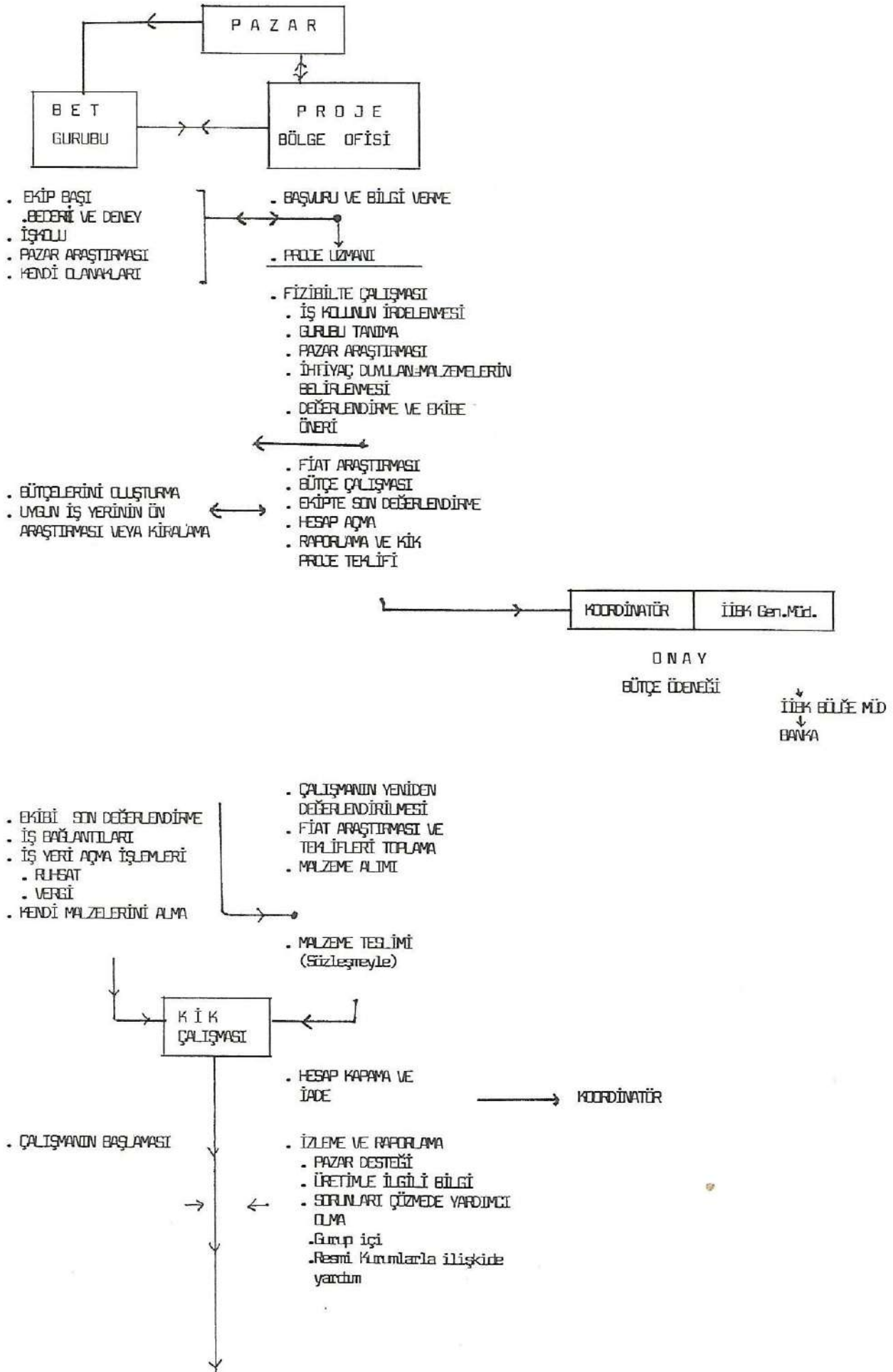
Ayrıca, geri ödeme planı hayvancılık ve tavukçuluk gibi projelere de uygulanabilir. Hayvancılık ve tavukçulukta tarımsal vergilendirme sisteminin, şirketlerin vergilendirilmesinden daha avantajlı olmasından dolayı, şirketleri borçlandırma yerine yardımı alan BET ler birey olarak, yapılan yardımının kişi başına düşen miktarı kadarı göz önüne alınarak vade belli bir kullanma payı (%20) da düşürülerek oluşacak miktar geri ödeme planına dahil edilebilir. Çünkü, hayvancılıkta ve tavukçulukta doğumla artabilecek yeni hayvanların demirbaş olarak izlenmesinin zorluğu ve özellikle tavukçulukta ve besi hayvancılığında belli bir periyodik sirkülasyon ve gelirin olması nedeniyle, bireylerin ödeme planına dahil edilmesi gerekliliğini daha yararlı olarak görmekteyiz.

Oluşturmasını düşündüğümüz şirketleşme modeli ve geri ödeme sistemi ile oluşacak fonla, kendi kendine maddi kaynakla KİK çalışmalarına süreklilik sağlanabileceğini düşünmekteyiz.

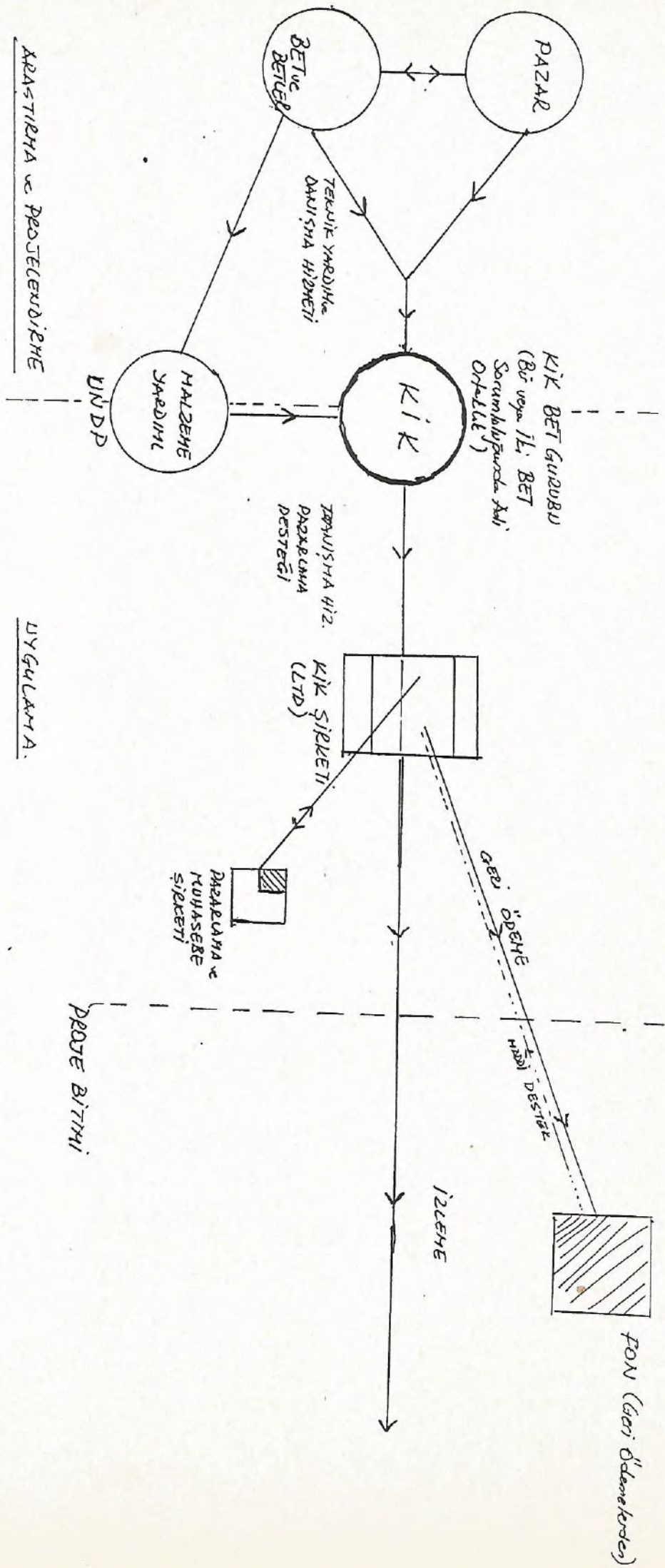
5.9.1991

Nihat Tarımeri

" K İ K " AKIŞ ŞEMASI (İZMİR PROJE GURUBU)

KIK ÇALIŞMALARI

K İ K Ç A L I Ş M A L A R I N I N A D R E S L İ S T E S İ

KODU	KİK.ÇAL. PROJE ADI	GRUP SORUMLUSUNUN ADI VE SOYADI
9	Konfeksiyon - Penye	Yaşar MUTLU Hızım SEVER
10	Konfeksiyon KOT	Metin KADİROĞLU
11	Konfeksiyon MONT	Fethiye ÖZTÜRK
12	Hayvancılık Geliştirme (4. Grup)	1. Hüseyin Paşaoğlu 2. Ahmet Şen 3. İsmail Güneş 4. Bekir Güneş
13	Tavukçuluk 1	Bedri KESKİN
14	Süt İnekçiliği	Fevzi ÇINAR
15	Evde örgü	Elfide ŞENTÜRK
16	Örgü Atölyesi	Cemile Celepli

K İ K C A L İ E M A L A R I N I N A D R E S L İ S T E S İ

KODU	KİK.ÇAL. PROJE ADI	GRUP SORUMLUSUNUN ADI VE SOYADI
1	Temizlik İşleri	Ahmet ALANBEY
2	Arıcılık (5.Grup)	1.Osman Vatansever (Şinasi Yıldırım) 2.Nihat Necipoğlu 3.Kasım Şahin 4-Veli Kahraman 5- İsmail Şahin
3	Oto Tamirhanesi	Lütfü-Sabahattin FILİZ
4	Haşerelere Yönelik İlaçlama	Alper Kaya
5	Kumaş üzerine Baskı	Abdülazim IŞIK
6	Arıcılık 2 (2.Grup)	Mustafa Hacıoğlu
7	Börekçilik 1	Yaşar DÖNMEZ
8	Tamirat Tadilat	İbrahim CESUR

UNDP BET PROJECT (1990 -1993)

SOYDAŞ ENTEGRASYON PROJESİ İZMİR BÖLGE ÇALIŞMALARI

Giriş :

1980 yıllarının sonlarına doğru globalleşmeye başlayan tüm dünyada,çeşitli ülkelerde siyasi, sosyo - ekonomik,kültürel gelişmeler de yaşanmaya başlanmıştır. Özellikle siyasi gelişmelerin yoğunlukla yaşandığı Bulgaristan da Türk asıllı Bulgaristan vatandaşlarına siyasi ve kültürel çeşitli baskılar uygulanmaya başlanılmıştır. Bunun sonucunda Türk asıllı Bulgar vatandaşları (soydaşlar) Türkiye'ye göçe zorlanılmış ve bunun sonucunda kabileler halinde Türkiye'ye gelmeye başlamışlardır. Zamanın Türkiye devleti soydaşları kabul etmesine rağmen olaylar hızlı geliştiği için duruma çok hazırlıklı değildi. Buna rağmen hızlı bir şekilde organize olarak sorunları en aza indirmek için yoğun çaba göstermiştir. Bu çabalar sonucunda UNDP Türkiye Ofisi, Çalışma Bakanlığı ve İşçi Bulma Kurumu koordineli olarak BET PROJECT (Bulgarian Etnick Turks Project) veya diğer adı ile "Soydaş Entegrasyon " projesi oluşturulmuş hızlı bir şekilde uygulamaya geçilmiştir.

Uygulanan Yöntemler :

Projede göreve başlamamızla birlikte ,öncelikle soydaşlar kayıt altına alınmaya çalışılmıştır. Bu konuda yalnızca çalışma ofisimize başvuranların yanı sıra ,göç idaresi ile işbirliğine gidilerek ofise gelemeyen veya proje hakkında bilgisi olmayan soydaşların adresleri tespit edilmiş bu arada geçici bazı işlerde de çalışabilecekleri göz önüne alınarak mesai saatleri dışında hatta hafta sonlarında bile ziyaretlerine gidilmek sureti ile bire bir görüşmeler sağlanmıştır. Bu görüşmeler de küçük anketler yapılarak soydaşların cinsiyet, yaş, meslek ,aile ,eğitim gibi kriterler konusunda bilgi alınmıştır.

Bunun yanında Çalışma Bakanlığından yer alan İş ve İşçi Bulma Kurumu(İİBK)'na gelen tavsiyeler doğrultusunda soydaşlara çeşitli uyum kursları açılarak ülkeye hızlı bir şekilde entegre olmaları, sosyal statülerinin kümülatif bir şekilde artırılması hedeflenmiştir. Ayrıca bilinçlendirme çalışmaları da yapılmış Türkiye hakkında sosyo-ekonomik,kültürel konularında bilgi sahibi olmaları amacı ile toplantılar düzenlenmiş, Türkçe dil kursları açılmıştır.Diğer yandan İİBK ile koordineli olarak soydaşların işe yerleştirilmelerine yardımcı olunmaya çalışılmıştır.

Diğer yandan UNDP İzmir ofisimizde genel değerlendirme ve bilgiler ışığında haftada iki kere yaptığımız toplantılarımızda, yapılan bu çalışmaların yeterli olmayacağı kanaati bizlere hakim olmaya başlamıştır. Ayrıca yine bu bilgiler ışığında yeni yöntemler ve çareler aranılmaya çalışılmıştır.Çünkü yapılan kurslara katılan soydaşlara bir miktar maddi destek verilse de bu desteklerin geçici çözüm olduğu,uzun vadede geçici konaklama yapan veya yakınlarının yanında misafir olarak sığınmış olan soydaşların barınma, sağlık,iaşe vs ihtiyaçlarını karşılamakta yeterli olmadığı görülmeye başlanılmıştır.

Uzun vadede ortaya konan projenin sürdürülebilir olması çok önemli idi. Soydaşları yaşamlarını sürdürebilmeleri ,ayakta kalabilmeleri, ailelerine bakabilmeleri, ekonomik bağımsızlıklarına kavuşmaları ile mümkündü. Yaptığımız anket ve değerlendirmelerde soydaşların neredeyse tamamının eğitilmiş olduğu en kötüsünün 8. Okul mezunu olduğu ,ayrıca büyük çoğunluğunun ise meslek sahibi oldukları görülmekte idi. Buradan yola çıkarak Türkiye de 5 ayrı bölgede proje ofisi olan UNDP Soydaş Proje ofisleri arasında ilk defa "İZMİR PROJE OFİSİ " olarak ,proje için ayrılan fon'un daha verimli değerlendirilmesi amacı ile ,soydaşlara meslekleri ile uyumlu makine ,teçhizat ve alet desteği gündeme getirilmiştir.

Bu konuda yaptığımız yazılı ve sözlü başvurular neticesinde Ankara Merkez ve İİBK'nın da oluru alınarak çalışmalara hızlı bir şekilde başlanılmıştır. İlk etapta yine elimizdeki bilgilerle soydaşlar mesleklerine göre ayrı ayrı gruplara ayrılmıştır. Bu gruplara ayrılmasının sebebi, verilen desteklerden daha fazla soydaşın faydalanması hedeflenmiştir. Özellikle emek yoğun sektörler ön plana alınmış

bireysel başvurular ise (örneğin avukatlık ofisi için istenilen masa sandalye gibi ofis malzemeleri yerine getirilmemiştir) gelen bazı tepkilere rağmen göz ardı edilmiştir. Çoğunlukla daha önce tekstil sektöründe çalışmış soydaşlara sektörde kullanabilecekleri dikiş makineleri vs şeklinde makine ve teçhizat desteği, alüminyum doğrama atölyeleri kuracaklar için kesme makineleri ve diğer alet edavat, inşaat ustaları için inşaat kalıp ve dikmeleri gibi teçhizat desteği, marangoz ve ahşap dekorasyon mesleğinde olanlar içinse hızar,planya gibi marangozluk makineleri destekleri , tarım sektöründe olanlar için arıcılık grupları ve bu gruplara kovan destekleri,, Plastik doğrama atölyeleri, tesisatçılar , demir doğrama atölyeleri ,unlu mamuller imalathanesi vs Bu yukarıda saydığımız meslek grupları dışında bir çok konuda destekler doğru bir şekilde verilmeye başlanılmıştır.

Soydaşlara bu destekler verilmeden önce kendilerine şirket kurma zorunluluğu getirilmek sureti ile yapılabilecek bir takım spekülasyonların da önüne geçilmeye çalışılmıştır. Ayrıca verilen makine teçhizat ve malzemelerin satılmasına 5 sene yasak getirilmiş yapılan çalışmaların boşa gitmemesi için çaba gösterilmiştir. Daha sonra devlet kurum kuruluşları ve özel sektör de isim yapmış güvenilir firmalarla yüz yüze görüşmeler yapmak sureti ile kurdurulan işletmelere iş temin edilmeye çalışılmıştır. Tekstil sektöründe işletme açan firmalara fason işler, inşaatçı, gruplara taşeronluk işleri, marangoz gruplarına ise Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğine gidilerek meslek okulları ile koordineli İzmir ili dahilindeki okulların masa sandalye vs gibi ihtiyaçları temin edilmeye çalışılmıştır. Yine İzmir valiliği ile koordineli çalışılarak tarihi evlerin restorasyonu, Belediyeler ile işbirliği yapılarak bordür ve kaldırım taşı döşeme işleri ihale yapılmaksızın temin edilerek projeye süreklilik kazandırılmaya çalışılmıştır.

SONUÇ :

Sonuç olarak verilen desteklerin uzun vadede başarıya ulaştığını asıl hedef olan sürdürülebilirlik hedefinin de öngörülen şekilde tamamlandığını söyleyebiliriz. Bulgaristan'dan göçen soydaşların daha önceden bulundukları ülkede o ülkenin rejimi ile alakalı sosyal istihdam işbirliği ile işe yerleştikleri de göz önüne alındığında, piyasa ekonomisini hiç bilmeyen veya kısıtlı bilgilere sahip olan göçmen grupları ile birlikte yapılan projede başarıya ulaşmanın önemi bir kat daha fazla arttırmaktadır. Bir diğer yandan ise UNDP kimliğinin projede görev yapan arkadaşlara çok büyük kolaylık sağladığını özellikle ağır işleyen kamu kurum ve kuruluşları ile yaptığımız koordineli çalışmalarda hızlı bir şekilde netice almamıza yardımcı olduğunu söylemeliyiz. Projenin başarıya ulaşmasında önemli olan bir başka konu projeye dahil olan göçmenlerin verilen görevleri ,ilkeli, disiplini ve sistemli bir şekilde yerine getirmeleridir ki bu da işi veren özel sektör firmalarının ve resmi kuruluşların memnuniyetini artırıcı yönde bir ivme kazandırmıştır .Projenin sağladığı bir diğer fayda ise, yapılan işlerin veya kurdurulan 182 şirketin kayıt altına alınması, proje bitimine kadar da tarafımızdan ve diğer üst düzey yönetim tarafından kontrol edilmesini de kolaylaştırmıştır. Yine ayrıca satın alınan makine teçhizatın ülke içinden temini ,şirket kuran grupların ödedikleri vergiler ,harçlar ,sigorta giderleri gibi bir takım harcamalar da devlete gelir kaydedilmiş bu şekilde kayıt dışı ekonominin önünü de geçilerek ülkeye de katma bir değer kazandırılmıştır. Günümüzde hala varlığını sürdüren ,plastik poşet imalatçısı, unlu mamuller imalat ve satışı yapan işletmeler, marangozluk atölyeleri ile, videoda da görüldüğü gibi boya ve iç dekorasyon işleri, belediye de taşeronluk hizmetleri vermeye devam eden işletmeler gibi UNDP destekli bir çok işletme piyasada varlığını sürdürmektedir.

Bülent Selçuk

BET PROJECT PROJE UZMANI

KİTİP ÇALIŞMALARININ ADRES LİSTESİ

KODU	KİT.ÇAL. PROJE ADI	GRUP SORUMLUSUNUN ADI VE SOYADI
177	Konfeksiyon Şort	Mukaddes MUTLU
178	Isıtma Sistem ve Sıhhi Tes.	Mestan TOPER Mehmet CUMALI
179	Kafe - Çay Ocağı	İsmet TOPALOĞLU
180	Elektrik Tesisatçılığı	Hüseyin ALİOSMANOĞLU
181	Tabldot İşletmeciliği (4)	Mehmet KAYA
182	Tabldot İşletmeciliği (5)	Gülnur HACIOĞLU

KİK PROJELERİ LİSTESİ

Sıra No	PROJE ADI	ANKARA Sıra N°
1	TAMİRAT TADİLAT	8
2	MÜHENDİSLİK PLAN PROJE	27
3	KABA İNŞAAT TAŞARONLUĞU 1	33
4	KABA İNŞAAT TAŞARONLUĞU 3	49
5	KABA İNŞAAT TAŞARONLUĞU 4	48
6	SIHHİ TESİSAT 2	32
7	KARO FAYANS MERMER DÖŞEME	50
8	KABA İNŞAAT TAŞARONLUĞU 5	81
9	KABA İNŞAAT TAŞARONLUĞU 6	87
10	GAZ BETON DUVAR ÖRME	72
11	OTO TAMİRHANESİ (ULUCAK)	-
12	ALİMİNYUM DOĞRAMA	-
13	AĞAÇ AMBALAJ	-
14	OTO TAMİRHANESİ (4)	-
15	İNŞAAT İŞLERİ (1)	-
16	İNŞAAT İŞLERİ (2)	-

Yukarıda Yer Alan KİK 'lere ilişkin malzeme teslim sözleşmeleri ekte gönderilmiştir.

 Bülent Selçuk
 Proje Uzmanı

K.İ.K. PROJELERİ LİSTESİ

SR	K.İ.K.'in Adı	ANKARA SR.No
1	SERA MONTAJCILIĞI	17
2	SERA BAKIM VE TAKİPÇİLİĞİ	18
3	KAFETERYA İŞLETMECİLİĞİ-1	31
4	KAFETERYA İŞLETMECİLİĞİ-2	34
5	RESTORANT İŞLETMECİLİĞİ-1	40
6	DEMİR DOĞRAMA ATÖLYESİ-1	45
7	LOKANTA İŞLETMECİLİĞİ-1	59
8	PASTAHANE İŞLETMECİLİĞİ-1	60
9	SERA ÇİÇEKÇİLİĞİ	71
10	TABİLDOT İŞLETMECİLİĞİ-1	79
11	KAFETERYA İŞLETMECİLİĞİ-3	80

Yukarıda yeralan K.İ.K.'lere ilişkin malzeme teslim sözleşmeleri ekte
gönderilmektedir.

İbrahim İNELİ

Proje Uzmanı

KİK PROJELERİ MALZEME TESLİM SÖZLEŞMELERİ
LİSTESİDİR

<u>Sıra No:</u>	<u>KİK Projesi Adı</u>	<u>Ank.Sıra No:</u>
1	Kumaş Üzerine Baskı Atölyesi	5
2	Konfeksiyon Penye Atölyesi	9
3	Konfeksiyon Kot Atölyesi	10
4	Konfeksiyon Mont Atölyesi	11
5	Evlerde Örgü İşleri Organizasyonu	15
6	Örgü Atölyesi	16
7	Asansör Montaj-Tamir-Bakım ve Yed.Par.İmali	20
8	Evlerde Yaşlı ve Hasta Bakım Ünitesi	26
9	Elektronik Devreler Montaj İşleri İşyeri	30
10	Talaşlı Parça ve Makina İmalatı İşyeri	44
11	Konfeksiyon Kumaş Atölyesi	52
12	Deri Konfeksiyon Atölyesi	53
13	Dış Giyim Konfeksiyon Atölyesi	63
14	Konfeksiyon Eşofman Dikim Atölyesi	64
15	Konfeksiyon Penye Atölyesi -II-	67
16	Diş Protez Labaratuvarı	78
17	Asansör Montaj İşleri İşyeri	83
18	Konfeksiyon Penye Atölyesi -III-	
19	Konfeksiyon Gömlek Atölyesi	
20	Konfeksiyon Penye Atölyesi -IV-	

Yukarıda adı geçen 20 KİK projesine ait Malzeme Teslim Sözleşmeleri ekte gönderilmektedir. 7.8.1992

Y.Ziya Özdemir
Proje Uzmanı

[Handwritten signature]

KİK PROJELERİ LİSTESİ

KİK'İN ADI

ANKARA SIRA NO:

1) Temizlik İşleri I	1
2) Haşere İlaqlama	4
3) Marangoz Mobilya Atölyesi I	22
4) Sıhhi Tesisat Atölyesi I	23
5) Sıhhi Tesisat Atölyesi III(manisa)	54
6) Rot Balans Atölyesi (selçuk) I	25
7) Elektrikli Ev Aletleri Buzdolabı Tamr. Atöl.	24
8)Kaba İnşaat Taşoronluğu II	35
9) Marangoz Mobilya Atölyesi II	42
10) Sıhhi Tesisat IV	55
11) Kalıpçılık Atölyesi II	56
12) Marangoz Mobilya Atölyesi IV	57
13) Managoz Mobilya Atölyesi V	61
14) Kaba İnşaat Taşoronluğu (Sarnıç)	73
15)Oto Tamirhanesi (Aliaga)	74
16) Koltuk Döşeme Atölyesi	84
17) Temizlik II	65
18) Rot Balans Atölyesi II (Menderes)	62
19) Marangoz Mobilya Atölyesi III	58
20) Restorant İşletmeciliği II	68
21) Restorant İşletmeciliği III	86
22) Örgü Atölyesi(Aydın)	
23) Marangoz Mobilya Atölyesi (söke)	
24) Oto Yıkama Yaqlama (Tire)	76
25)Alçı Dekorasyon boya Badana İşleri	41
26)Demir Doğrama ve torna Atölyesi	38
27)Plastik Torba İmalatı	70
28) Oto tamirhanesi (Altındağ)	
29) Marangoz Mobilya Atölyesi VI	

30) Plastik Enjeksiyon Atölyesi → 36
 31) Kalıpcılık Atölyesi III

 Murat Mavigöz
 Proje Uzmanı

H A B E R L E R

Not: Lütfen bu yazımızı
çöpe atmayınız
birgün arayabilirsiniz.

SAYIN İŞVERENLER,

Hepimizin bildiği gibi, bir işletmeye gerekli elemanın bulunması bazen oldukça kolay, bazen de oldukça zordur. Özellikle de, deneyimli bir elemanı arzu edilen iş için ve istenilen zamanda bulmak bazen sizler için oldukça zor olabilmektedir.

Bu nedenden dolayı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun birlikte yürüttüğü "SOYDAŞ ENTEGRASYONU" projesi çalışmamızda, hem sizlerin eleman temininde karşılaştığınız sorunun çözümüne yardımcı olabilmek, hem de iş arayan ve mesleklerinde nitelikli soydaşlara iş bulmalarında yardımcı olabilmek amacıyla "İş Borsası" adını verdiğimiz bir deneme çalışmamızı sizlere sunmak ve tanıtmak istiyoruz.

Bu çalışmamızda büromuza iş aramak amacıyla başvuran soydaşlarımızı mesleklerine göre belirlenen günlerde davet ederek; işverenlerden oluşan taleplere göre de en geç öğleye kadar taleplerinizi karşılamayı amaçlamaktayız.

Siz sayın işverenler, bu çalışmamıza ilgi gösteriyorsanız, taleplerinizi bize telefonla iletileceğiniz gibi, faksla da bildirebilirsiniz; ayrıca, aşağıdaki formu doldurup bize gönderebilerseniz, belirlenen günlerde taleplerinizin karşılanmasına yardımcı olabiliriz. Basında da belirli günlerde yayınlayacağımız ilanlarımızla da İŞ BORSASI ile iş arayan elemanları ve özelliklerini de izleyebilirsiniz.

Bu çalışmamıza, **14 EKİM 1991 Pazartesi** gününden itibaren başlayacağımızı bildirir ve belirtilen günlerde aradığınız elemanlar için bizimle ilişkiye geçebilirsiniz. Ayrıca bu çalışmamız ücretsizdir.

PAZARTESİ	: Tekstil-Otomotor Tamiri İş Kolları (Konfeksiyon Makinacı, Tekstil Kalıpcısı, Overlokçu, Oto Tamircisi, Şoför vs...)
SALI	: Metal İş Kolu (Torna-tesviye, Freze, Kaynakçı, Makine Teknik Ressamı, Makina Tamir vs...)
ÇARŞAMBA	: İnşaat ve Ağaç İşleri İş Kolları (Boya-Badana, Karo-Fayans Döşeme, Duvar Örücü, Mobilyacı, Marangoz vs...)
PERŞEMBE	: Elektrik-Elektronik ve Turizm ve Servis Hizmetleri İş Kolları (Elektrik-Elektronik Teknisyeni, Ahçı, Garson vs...)
CUMA	: Sağlık Hizmetleri, Tarım, Gıda (Hemşire, Hasta Bakıcı, Ziraat-Gıda Teknisyeni vs...)

Sizlerle işbirliğinin mutluluğu içinde, gösterdiğiniz ilgiye şimdiden teşekkür ederiz. İçten selam ve saygılarımızla.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı-İş ve İşçi Bulma Kurumu

Soydaş Entegrasyonu Projesi

Adres: 1362 Sk. No: 29 Kat: 4 Çankaya/İzmir

Tel: 25 45 23 Faks: 14 62 21

İŞ BORSASI çalışmanıza ilgi gösteriyorum, bilgi ve gerekli formu göndermenizi istiyorum.

FİRMA ADI VEYA ÜNVANI :
ADRESİ :
TELEFON :

İzmir Ticaret Odası

HABER

MART 1991

Ayda bir yayınlanır - Ücretsizdir

YIL:3 SAYI:27

BMKP-İş ve İşçi Bulma Kurumu Soydaş Entegrasyonu Projesi

1989 Haziran ayından itibaren Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlarımızdan 32.000 kişilik bir grup halen İzmir ve çevresinde yaşam mücadelesini sürdürmektedir.

Göç başladığı zaman İzmirli ve Ege işverenlerimiz örnek bir davranış göstererek yaklaşık 4.000 soydaşımıza hemen bir iş imkanı sağlamışlardır. Bu örnek dayanışma halen sürdürülmektedir.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve İş ve İşçi Bulma Kurumu, 1990 Kasım ayından itibaren SOYDAŞ ENTEGRASYONU PROJESİNİ birlikte uygulamaya başlamışlardır. İzmir ve Ege Bölgesinde de yürütülen bu proje çalışmasında İzmirli ve Ege işverenlerimizin işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. İzmir ve çevresine yerleşen soydaşlarımızdan büyük bir bölümü Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu nitelikli meslek guruplarından oluşmaktadır. Yapılan tespitlerde 113 konfeksiyoncu, 152 konfeksiyon makina-

cısı, 64 dokumacı, 14 tekstil makina tamircisi, 52 sıhhi tesisatçı, 49 tarım teknisyeni, gibi çeşitli meslek guruplarından bazılarını oluşturmaktadır.

Projenin amaçlarından biri, nitelikli meslek guruplarının Türk iş piyasasının koşullarına göre meslekleriyle ilgili işlere yerleştirmektir. Yapılan çalışmalarda bu gurupların meslekleri haricinde işlerde çalıştıkları belirlenmiştir.

Ayrıca 2000'e yakın vasıfsız iş gücünü ise serbest iş piyasasında oluşan taleplere göre İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun istihdam garantili işgücü yetiştirme kurslarıyla yetiştirip, işe yerleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu proje kapsamında, nitelikli soydaş elemanlardan çeşitli taşaron hizmetleri oluşturmayı, ev ekonomisine yönelik fason çalışmalarında planlanması düşünülmektedir. Ayrıca tarımsal projelerde planlanmaktadır. Bu çalışmalar için işverenlerimizin önerilerine ve iş birliğine ihtiyaç duyulmaktadır.

Soydaş Entegrasyonu Projesinden İzmirli İşverenlere Yönelik Projeler

Soydaşlarımıza yönelik birlikte oluşturulan projelerimizle işverenlerimize yeni bir anlayışla hizmetler sunmaktayız.

Hizmet verdiğimiz konular:

- İhtiyaç duyduğunuz nitelikli elemanın temini
- Sizlerin taleplerine yönelik işgücü Yetiştirme kurslarıyla istihdam garantili vasıfsız elemanların yetiştirilmesi (İşverenlerimize ve kursiyerlere çeşitli maddi katkı yapılmaktadır)
- Taşaron hizmet guruplarının oluşturulması (İnşaat, Bahçe bakımı, tahmil ve tahliye gibi)
- Fason hizmetler
- Ev ekonomisi ve tarımsal projeler
- 10'un üzerinde soydaş istihdam eden iş yerlerinde soydaşlarımıza yönelik özel bilgilendirme programları

ADRESİMİZ: Soydaş Entegrasyonu Projesi
İş ve İşçi Bulma Kurumu
1362 Sok. No:29
Çankaya-İZMİR

TEL: 25 45 23
FAX: 14 62 23

NOT: Daha detaylı bilgi almak istiyorsanız lütfen aşağıdaki kûpürü doldurup bize gönderebilirsiniz. En kısa zamanda sizinle ilişkiye geçilecektir.

FİRMA ADI :
ADRES VE TEL :
İŞKOLU :
İLGİ DUYDUĞUM KONULAR :

SÖY

Dünya
18. 9. 1991

Birleşmiş Milletler Kalkınma Örgütü'nün "Soydaş Entegrasyon Projesi" sürüyor

Ali Ekber YILDIRIM

İZMİR - Birleşmiş Milletler Kalkınma Örgütü (UNDP) tarafından yürütülen "Soydaş Entegrasyonu" projesi başarıyla sürüyor. UNDP kontrolünde 9 Eylül Üniversitesi, BİMER ve Türk-Amerikan Derneği'nin işbirliği ile yapılan "Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik" kursunu tamamlayan soydaşlar Doğu Bloku'na yönelik çalışan firmalarda çalışmaya başlayacaklar.

UNDP yetkilileri, konuyla ilişkin olarak DÜNYA'ya şu bilgileri verdiler:

"Son zamanlarda Türkiye için yeni bir ihracat pazarı olan ve öncelikli olarak da Sovyetler Birliği ve eski Doğu Bloku ülkelerine yönelik çalışmalarda Rusça bilen eleman ihtiyacını gündeme getirmiştir. Daha önce yürüttüğümüz "Soydaş Entegrasyonu Projesi" kapsamında 9 Eylül Üniversitesi, BİMER ile Türk-Amerikan Derneği'nin de işbirliği ile bir soydaş grubunu kursa tabi tuttuk. İnşaat mühendisi, hukukçu, işletmeciler gibi mesleklerden seçtiğimiz bu grup uluslararası ticarette gerekli olan bilgilerin yanı sıra işletmecilikte ilgili ve Türkiye'deki uygulamaları da kapsayan bir kursu tamamladılar.

1991

Muhtak ve başarılı çocuk bakıcıları oldular

milliyet
20.9.1991

'HEPSİ ÇOK BAŞARILI' Soydaş kadınların uygulamalı mürebbiyelik kursu gördükleri kreşin yöneticisi Güler Dikmen, "Hepsi çok başarılı" diyor.

ÇOCUKLARI SEVİYOR Soydaş Necmiye Meltebli, çocukları çok seviyor. Bulgaristan'dayken de işçi çocukları için kurulan bir yuvada çalışmış.

Soydaş mürebbiyeler

●BM Kalkınma Programı ile İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun ortaklaşa yürüttüğü soydaş entegrasyonu projesi çerçevesinde 20 kadın soydaş mürebbiye olarak yetistirililiyor. Mesleksiz bayan soydaşlar, kolay iş bulduğu gibi iyi de ücret almasından dolayı mürebbiyeliği tercih ediyor

Bülent KATARCI /İZMİR, MİL-HA

BULGARİSTAN'dan zorunlu göçle gelen soydaşlara Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ile İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun ortaklaşa yürüttüğü

Devamı 10. sayfada

'ŞEFKAT, ÇOK ÖNEMLİ' Mürebbiye kursunda başarı gösteren soydaş Necmiye Çelebi, yeni mesleğine hazır. Çelebi, "Bu meslekte şefkat çok önemli" diyor.

ÇOK HEYECANLI Soydaş Elmas Yıldızlı, çiçeği burnunda mürebbiyelerden. Yıldızlı, yeni mesleğine başlamak için sabırsızlanıyor. Çok heyecanlı ve sevinçli.

Soydaş mürebbiyeler

Başarısı 2. sayfada
tüğül entegrasyon projesiyle iş olanakları yaratılmaya çalışılıyor. Bu proje Türkiye'de beş bölgesinde yürütülüyor.

Proje sorumlusu Nihat Tarimeri inşaat, tekstil, büro, turizm hizmetlerinin yanı sıra mürebbiyelik kursu da açıldığını belirterek şu bilgileri verdi:

"Projenin ana amacı, soydaşların Türk sosyal ve ekonomik yaşantısına uyumunun sağlanması. Mesleği olanların mesleklerinde işe yerleştirilmesi, vasıfsız olanlara iş piyasasının talebine göre eğitim kazandırılması. Ayrıca belli bir mesleki beceri ve tecrübeye sahip olan soydaşlardan piyasaya ihtiyacına göre kendi işini kurmaya yönelik gruplar oluşturulması. Kendi işini kurmaya

yönelik kurslarımızdan biri mürebbiyelik tir"

Nihat Tarimeri, proje kapsamında oluşturulan çalışmaların, inşaat taşeron hizmetleri, temizlik, ilaçlama, bahçe bakımı, bönkelilik, hatıcılık, tekstil, baskı, oto tamirhanesi, konfeksiyon, örgü atölyesi üzerinde yoğunlaştığını ifade etti.

Mürebbiyelik kursuna katılan 20 soydaş kadın "Diplomalı ve sigortalı olacağımız için çok mutluyuz. Çocuklara kendi çocuklarımız gibi bakacağız" diyor. Ege Üniversitesi Rektörlüğü Kreş'nin sorumlusu Güler Dikmen de soydaşların iyi bir eğitimden geçtiğini belirterek, "Hepsi son derece müstak ve başarılı birer çocuk bakıcı oluyor" şeklinde konuştu.

Bayan soydaşa mürebbiyelik kursu

■ Asıl mesleği anaokulu öğretmenliği olan 20 bayan soydaşın, EU ve Amerikan Kültür Derneği tarafından ortaklaşa düzenlenen organizasyon çerçevesinde gördüğü mürebbiyelik kursu bugün sona eriyor.

İzmir sosyetesine ve İzmir'de yaşayan Amerikalılar'a hizmet verecek olan "okullu mürebbiyeler" in, Amerikan Kültür Derneği'ndeki eğitimi bugün tamamlanıyor.

Organizasyon, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Soydaş Entegrasyonu Projesi kapsamında başlatıldı. İş Bulma Kurumu ile ortaklaşa düzenlenen bu kursa, asıl mesleği anaokulu öğretmenliği olan 20

bayan soydaşa, Ege Üniversitesi ve Amerikan Kültür Derneği öğretim üyeleri tarafından eğitim verildi.

Tarimeri'nin planı

Proje Sorumlusu Nihat Tarimeri, bugüne kadar sadece bireysel olarak yürütülen bu hizmetin kurumsallaştırılmasının düşünüldüğünü anlattı. Tarimeri aynı amaç doğrultusunda grubun şirketleştirilmesinin planlandığını da belirtti.

27.5.21- Yeni Akit

Ve soydaş da şirketleşiyor

4 Eylül 1991
YENİ ASIR

İZMİR'DE ekonomiye soydaş desteği geliyor! Bulgaristan'dan zorunlu göçle gelen soydaşlar Birleşmiş Milletler Soydaş Entegrasyonu Projesi kapsamında "Kendi işini kurma projesi" ile girişimciliği öğreniyor. Soydaşların bir araya gelerek yaptığı işler zaman içinde şirkete dönüşüyor.

EŞEN EVRAN

Soydaş da girişimci oldu! **Bulgaristan'dan** zorunlu göçe tabi tutularak Türkiye'ye geldikten sonra, kalacak yer ve iş sorununu çözmekte zorlanıp "sorun" olan soydaşlar artık "iş kuruyor".

Amaçlarının, "sosyalist rejimden gelen insanlara girişimciliği öğretmek" olduğunu söyleyen Proje

Sorumlusu Nihat Tarimeri, "Uyum tek taraflı değildir. Onlar Türkiye'ye uymaya çalışırken bizim de onları kabul etmemiz gerek" dedi. Tarimeri, temizlik, ilaçlama, boya-badana, inşaat, tekstil-baskı ve oto tamiri konusunda kurulan soydaş şirketlerinin sayısının 10'u bulduğunu belirterek şöyle dedi:

"Artık ağlamayacaklar, biz onlara sadece iş bulmuyor, kendilerine güvenmeyi de öğretiyoruz. Bir çoğu becerikli ve disiplinli. Örneğin Bulgaristan'da arı zehiri elde etme tekniğini öğrenmişler. Bunu Türkiye'de bilen yok. Sadece ABD ve Bulgaristan'da yapıyor.

SORUMLULUK

Biz şimdi bu tekniği bilenlerin becerilerini kazanca dönüştürmeleri için yol gösteriyoruz. Bireysel olarak yapılan mürebbiyelik ve yaşlı bakımı hizmetlerinin de şirketleştirilmesini planlıyoruz. Bu hizmetlerin tüzel kişilik kazanmasıyla hizmette çalışanlar sosyal güvenlik kapsamına alınmış oluyor. Ayrıca in sürekliliği sağlanıyor"

Sahne...

Proje destek gördü

Eczacılıkta "Aptoksin" olarak bilinen arı zehirlinin Türkiye'de ilk defa üretimini gerçekleştiren soydaşlara gerekli teknik ve maddi yardım, kısa adı UNDP olan Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Soydaş Entegrasyonu Projesi çerçevesinde yapılıyor.

Izmir'deki soydaşlarımızdan Türk tarımına büyük destek...

Ülkemizde ilk defa "Arı zehiri" üretildi

- Dünyada sadece Rusya, Romanya, Bulgaristan ve Amerika'da üretilen arı zehirlinin Türkiye'de kullanılmadığını söyleyen UNDP Proje Bölge Sorumlusu Nihat Tarimeri "Arı zehiri arıcılıkta bir yan ürün olarak elde ediliyor. Biz yurt dışında pazar bulmaya çalışıyoruz" dedi.

AHMET IŞIK

IZMİR — Tekniği bilinmediği için şimdiye kadar elde edilemeyen "arı zehiri" ülkemizde de ilk defa İzmir'de üretilmeye başlandı.

Bulgaristan'dan ülkemize göç eden soydaşlar tarafından üretilmeye başlanan arı zehiriyle ilgili bilgi veren UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı), Soydaş Entegrasyonu Projesi Bölge Sorumlusu Nihat Tarimeri, göç sonucu ekonomik yönden zor duruma düşen soydaşlara iş kazandırmak için başlatılan projeden müspet sonuç aldıklarını ifade etti. Yaklaşık bir ay önce üretime başladığını bildiren Nihat Tarimeri "Proje çerçevesinde 50 soydaşımıza 250 kovan temin ettik. Bunun yanı sıra, arı zehiri elde edilmesinde kullanılacak, teknik cihazlarda kendilerinin teknik bilgileri ışığında yerli imalat olarak gerçekleştirildi. Bu projeyle ülkemiz tarımına da bazı katkılarımızın olacağına inanıyoruz" dedi.

Eczacılıkta "Aptoksin" olarak bilinen "Arı Zehiri"nin dünyada sadece Amerika, Rusya, Romanya ve Bulgaristan'da üretildiğini hatırlatan Nihat Tarimeri, "Bu seneki üretimin ihracatı için şimdiden Fransa, Almanya ve Amerika'da bazı bağlantılarımız oldu. Elimizdeki arılardan sezon sonunda yarım kilogram ile 1 kilogram arasında arı zehiri elde edilmesini bekliyoruz. Bu maddenin gramı 2 bin doların üzerindedir. Yine yıl sonunda 7 ton civarında da bal üretilileceğini tahmin ediyoruz. Böylece soydaşlarımız kendileri için önemli bir gelir kaynağı elde etmiş oldular" şeklinde konuştu.

Arıcılıktan anlayan ve ağır işlerde çalışamayacak kişilerden 50 soydaş seçtik-

lerini kaydeden Tarimeri, şöyle konuştu:

"Proje gurubuna bütün kovan ve diğer teknik aksamı yarı hibe diyebileceğimiz bir sistemle temin ettik. Yani, soydaşlarımız teknik yardımın bir kısmını geri ödeyecekler."

"ARI ZEHİRİ NEDİR"

Tıp dilinde "Aptoksin"

olarak da bilinen başta radyasyona karşı geliştirilen ilaçlarda kullanılan arı zehiri, bunun dışında kalp hastalıkları ile romatizmal rahatsızlıkların tedavisinde ki bazı ilaçlarda hammadde olarak faydalanılıyor. Türkiye'de kullanım alanı olmayan arı zehiri, ülkemizde ilk defa üretiliyor ve tamamı ihraç edilecek.

İş borsası kuruluyor!

Birleşmiş Milletler'in kalkınma programı çerçevesinde işsizler haftanın günlerine göre tasnif edilip, kurumda pazarlanacak

İşverenle işsiz kurumda buluşturulacak.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuran işsizler, mesleklerine göre tasnif edildikten sonra kurumun salonlarında bekleyip, işverene pazarlanacaklar. Haftanın her günü ayrı bir işsiz grubuna ayrıldığı için işverene ulaşmak da kolay olacak. (FOTOĞRAF: NEVZAT DÖNMEZ)

BİRLEŞMİŞ Milletler Kalkınma Programı Türkiye'de ilk kez İzmir'de "iş borsası" kuruyor. Gazete ilanlarının "işçi arayanlar" köşelerini tarayarak, haftanın belli günlerinde belli iş kollarından eleman arandığını saptayan kurum, çalışma şeklini buna göre belirleyecek.

BM Kalkınma Programı Soydaş Entegrasyonu Bölge Sorumlusu Tarımeri, Pazartesi günleri en çok tekstil ve otomotor tamiri, salı günleri ise metal iş kolundan işçi arandığını belirterek, "Bunu takip ettik, hiç şaşmıyor. Çalışma programı da buna göre ayarlanacak. O günlerde belirlenen gruplar kurumda işverene pazarlanacak" dedi...

ESEN EVRAN

Artık, pamuk, üzüm ve incir gibi "iş" in de borsası var!

BM Kalkınma Programı Soydaş Entegrasyonu Projesi kapsamında hazırlanan ve ilk kez İzmir'de kurulan "İş Borsası Pilot Çalışması" ile, haftanın her günü, ayrı bir meslek grubuna dahil işsizlere ayrılacak ve o gün kurumda bekleyen işsizler, işverene pazarlanacak! Proje, başlangıçta sadece **Bulgaristan'dan Türkiye'ye** göçeden soydaş-ışsizler için uygulanacak.

İşverenin emek ihtiyacının büyük bir kısmını basındaki iş ilanlarından karşılamasından hareketle oluşturulan proje, bu ilanların izlenmesi ve dökümünün yapılmasıyla başladı. Projenin Bölge Sorumlusu **Nihat Tarımeri**, belli mesleklere talebin haftanın belli günlerinde yoğunlaştığını saptadıklarını belirtti. Tarımeri, "Örneğin pazartesi günleri tekstil ve otomotor tamiri mesleklerinde işçi arayan ilanlar çoğuluktur. Salı günleri de metal iş kolundaki meslek grubunun yoğunluğu dikkati çekiyor. İşte biz bu saptamalarla haftanın her günü belli meslekten işsizleri kurumda toplayarak

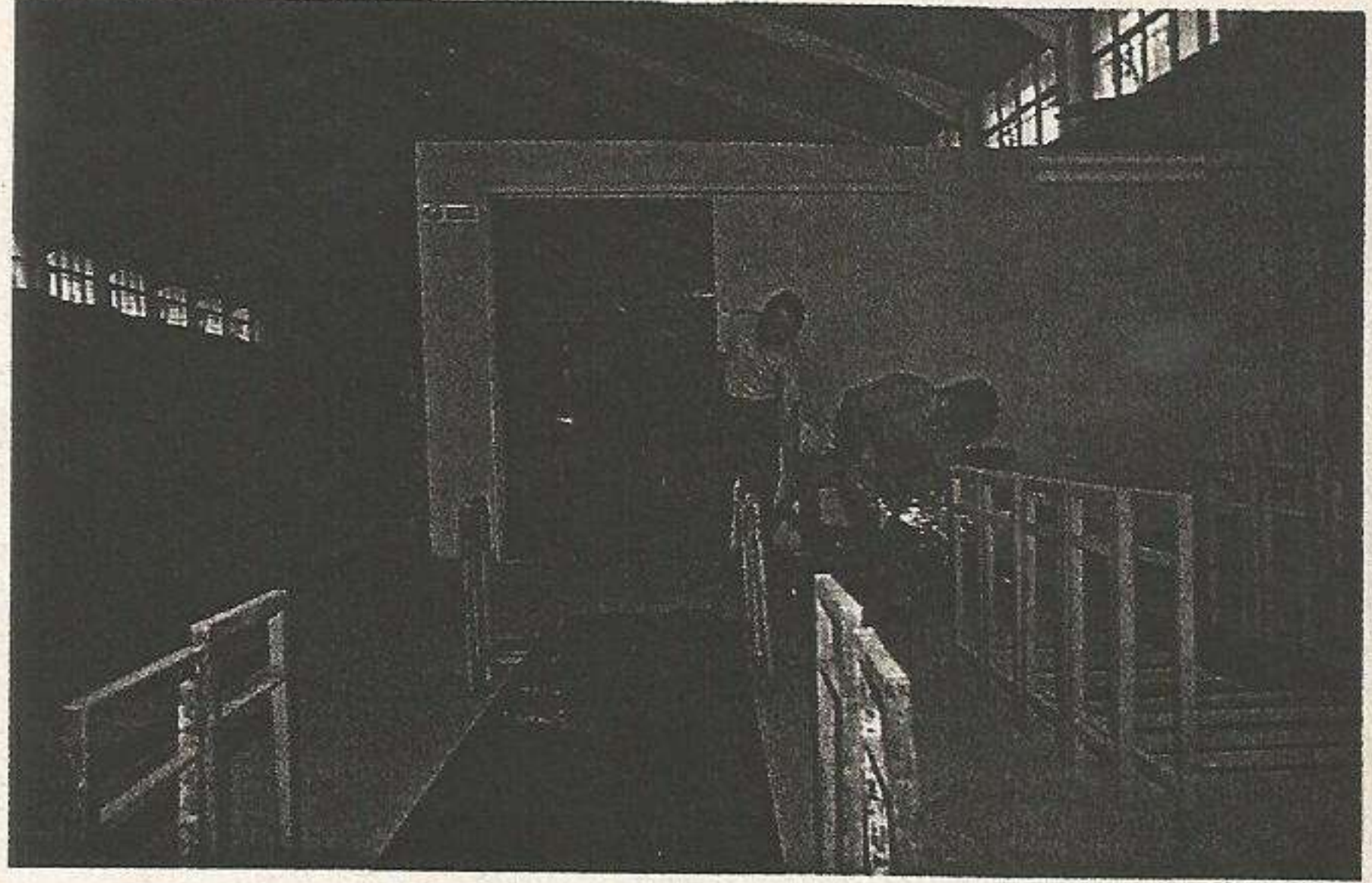
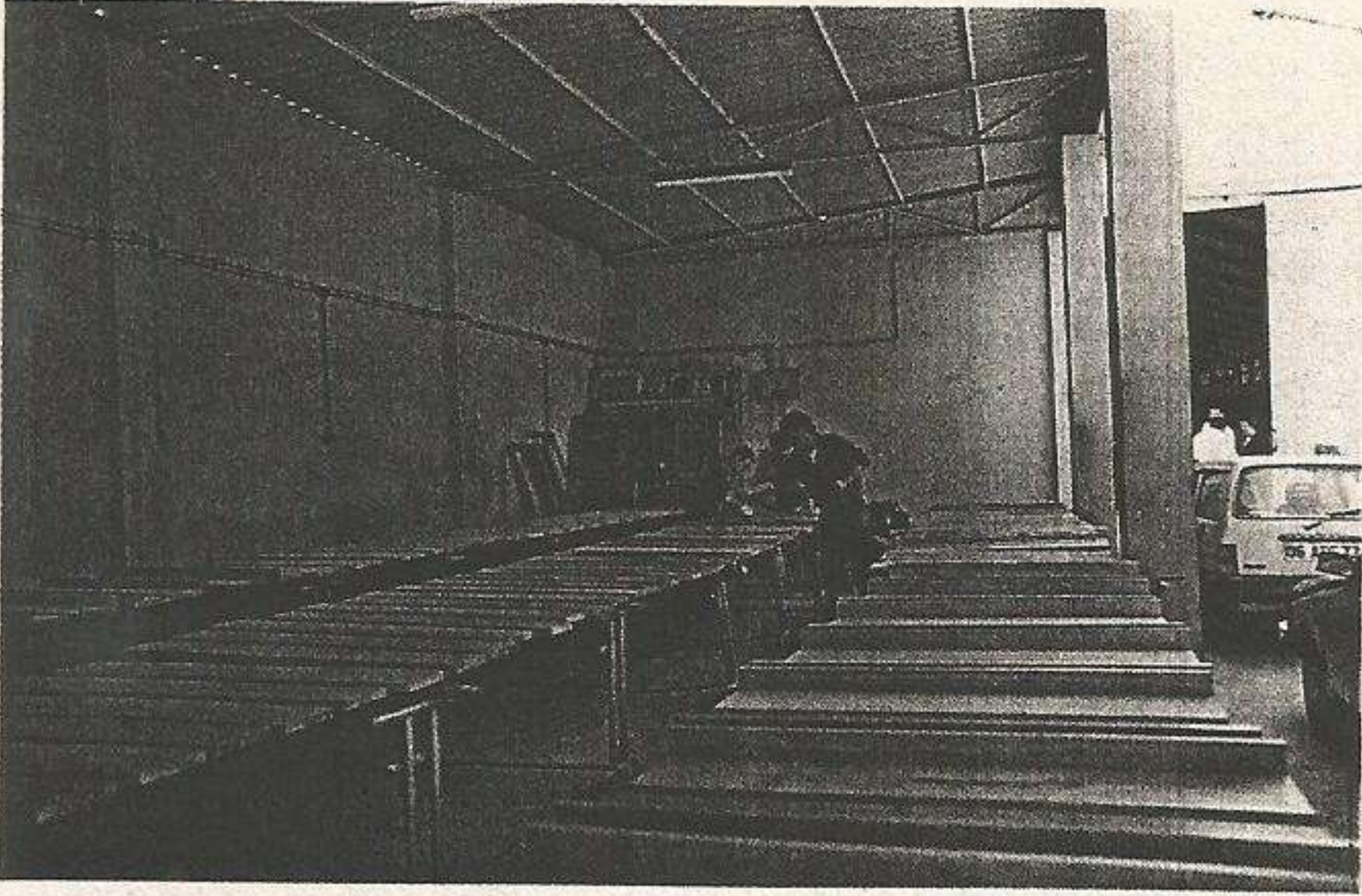
18.7.1991
Yeni Asır

Soydaş kadınlara mürebbiye olarak iş bulma imkanı

ESEN EVRAN

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ile iş ve işçi bulma kurumu, anaokulu öğretmeni olan 20 Bulgar göçmeni soydaşımızı "mürebbiye" olarak yetistirecek kursiyerlere, Amerikan Kültür Derneği ve Ege Üniversitesi öğretim üyelerinden oluşan bir kadro, 135 saat eğitim verecek. Mürebbiye adaylarına çocuk oyunları, masallar ve şarkılar öğretilecek. Kursiyerler Amerikalı ailelerin yanında da çalışabilmek için İngilizce dersi görecekler. Bireysel olarak yürütülen "evde çocuk bakımı" hizmetinin kurumsallaştırılmasını amaçlayan proje sonrasında bu alanda şirketleşme sağlanacak.

Proje Sorumlusu Nihat Tarımeri, iş bulamayan anaokulu öğretmeni soydaş bayanları kurum güvencesinde istihdam etmeyi amaçladıklarını ve İzmir'de bu konuda büyük talep olduğunu söyledi.

Soydaşlar İzmir'de mutlu

1 989 yılı Mayıs ayı ortalarında Bulgaristan'ın zorunlu göçe tabi tuttuğu soydaşlardan İzmir'e gelenler, mutlu bir yaşam sürdürüyorlar...

Zorunlu göçün ilk aylarında sayıları 56 bin'e yaklaşan soydaşlardan geri dönen ve başka illere yakınlarının yanlarına gidenlerden geriye 28 bin 301 soydaşımız İzmir'de yaşamlarını sürdürüyor.

Soydaşlarımızın Türkiye'ye gelmelerinden hemen sonra İzmir Valiliği'nce oluşturulan "Göçmen Bürosu" ve Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nce göçmen kağıtlarının verilmesiyle soydaşlarımızın günlük yaşamlarını rahat sürdürebilmeleri için çalışmalara başlandı. İlk olarak soydaşlarımızın konut sorunlarını geçici olarak çözümlemek amacıyla İzmir'de bulunan ilk ve orta öğretime ait okullar tahsis edildi. Okulların eğitim öğretime başlamasından önce de kamu kuruluşlarına ait eğitim-dinlenme tesislerine yerleştirildiler.

Yaklaşık bir yıl süreyle devletimizin ve milletimizin bağrına bastığı soydaşlara daha iyi imkanların sunulabilmesi için ilgili kuruluşlar çalışmalarını hızlandırdı. İlk olarak Gümüşdüz İlçesine bağlı Ürkmez Beldesi'nde daha sonra da Urla ilçesinden hazineye ait arsalar soydaşlara dağıtıldı ve kendi evlerini kendileri yapabilmeleri için 6'şar milyon liralık inşaat malzemesi yardımı yapıldı. Bu uygulamanın başlatıldığı Haziran 1990 tarihinden bu yana Ürkmez'de 114, Urla'da ise 52

aile evlerini yapmaya başladılar. Tek tip proje üzerine evlerini yapmaya başlayan soydaşlar, evlerinin birinci katlarını tamamlayarak, kendilerine ait yeni evlerinde yaşamaya başladılar.

GÖRECE'DE 540 KONUT

Bu amaçla, Menderes İlçesi Görece Köyünde soydaşlar için 540 konutun yapımına 1990 yılının Kasım ayında başlandı.

Devlet Bakanlığı'na ihalesi yapılan konutların yıl sonunda tamamlanmasına çalışılıyor.

Her biri 48 milyon liradan soydaşlara satılacak olan evler için başvurular Valilikçe kabul ediliyor.

SOYDAŞLARA 10 MİLYAR...

Halen İzmir'de yaşayan 7 bin 129 soydaş ailenin 28 bin 301 ferdi için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma

Vakfı İzmir Şubesi'nce iki yıl içinde 9 milyar 753 milyon 365 bin 807 lira harcandı. Soydaşlarımız için yapılan harcama ve yardımlarda 7 milyar lira ile ilk sırayı kira yardımı alırken, 1 milyar 939 milyon lira yiyecek ve diğer sosyal yardımlar ikinci sırayı alıyor. Bu arada soydaşların sağlık sorunları için 275 milyon, öğrenciler için 171 milyon 500 bin, yakacak için ise 239 milyon lira harcandı.

1989 yılında soydaşların İzmir'e gelişlerinde dönemin Valisi Nevzat Ayaz, Nevzat Ayaz'ın emekli olmasından sonra Vali Vekili Şeyda Balkan ve daha sonra İzmir'e atanan Kutlu Aktaş'ın yapıcı-sıcak ilgileri soydaşlara Valilik Makamına rahat başvurma fırsatı vermiştir. Soydaşların sorunlarını yerinde görme, onların dert ve dileklerini yerleşim

Ve soydaş da şirketleşiyor

İZMİR'DE ekonomiye soydaş desteği geliyor! Bulgaristan'dan zorunlu göçle gelen soydaşlar Birleşmiş Milletler Soydaş Entegrasyonu Projesi kapsamında "Kendi işini kurma projesi" ile girişimciliği öğreniyor. Soydaşların bir araya gelerek yaptığı işler zaman içinde şirkete dönüşüyor.

ESEN EVRAN

Soydaş da girişimci oldu! Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutularak Türkiye'ye geldikten sonra, kalacak yer ve iş sorununu çözmekte zorlanıp "sorun" olan soydaşlar artık "iş kuruyor".

Amaçlarının, "sosyalist rejimden gelen insanlara girişimciliği öğretmek" olduğunu söyleyen Proje

Sorumlusu Nihat Tarımeri, "Uyum tek taraflı değildir. Onlar Türkiye'ye uymaya çalışırken bizim de onları kabul etmemiz gerek" dedi. Tarımeri, temizlik, ilaçlama, boya-badana, inşaat, tekstil-baskı ve oto tamiri konusunda kurulan soydaş şirketlerinin sayısının 10'u bulduğunu belirterek şöyle dedi:

"Artık ağlamayacaklar, biz onlara sadece iş bulmuyor, kendilerine güvenmeyi de öğretiyoruz. Bir çoğu becerikli ve disiplinli. Örneğin Bulgaristan'da arı zehiri elde etme tekniğini öğrenmişler. Bunu Türkiye'de bilen yok. Sadece ABD ve Bulgaristan'da yapıyor.

SORUMLULUK

Biz şimdi bu tekniği bilenlerin becerilerini kazanca dönüştürmeleri için yol gösteriyoruz. Bireysel olarak yapılan mürebbiyelik ve yaşlı bakımı hizmetlerinin de şirketleştirilmesini planlıyoruz. Bu hizmetlerin tüzel kişilik kazanmasıyla hizmette çalışanlar sosyal güvenlik kapsamına alınmış oluyor. Ayrıca 'in sürekliliği sağlanıyor'.

35.000 soydaş işe yerleştirildi

İstiklal YARADILIS

ANKARA- Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlarımız için uygulanan proje ile 35.000 soydaşımız eğitimden geçirilerek işe yerleştirildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut, ABD, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı aracılığı ile 9,5 milyon dolar tutarındaki destek sayesinde projeyi uygulamaya koyduğunu ifade etti ve şöyle dedi:

"Proje, Anket, Uyum Kursları, Mesleki Kurslar, İş Yeri ziyaretleri, İşe Yerleştirme ve kendi işini kuracaklara destek olmak üzere başlıca 6 programdan oluşuyor.

Öncelikle, Bulgaristan'dan göç edip çalışma çağında bulunan soydaşlarımıza mesleklerini, çalıştıkları işyerlerini, çalışmayanların çalışmak istedikleri alanları, mesleki kurslardan hangilerine katılmak istediklerini, kendi işyerlerini kurmak isteyip istemediklerini tespit etmek üzere anket uygulanıyor. Bu anket, bugüne kadar çeşitli illerde 13.500 soydaşa uygulandı.

İmren Aykut, Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlarımız için uygulanan proje ile 35.000 soydaşımızın eğitimden geçirilerek işe yerleştirildiğini açıkladı.

Diğer taraftan, soydaşlarımızın, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal sistemi ile mümkün olduğunca kısa zamanda bütünleşmelerini sağlamak ve böylece ekonomik ve sosyal hayatımızda etkili bir biçimde yer almalarını gerçekleştirmek üzere "Uyum Kursları" düzenliyoruz.

Şimdiye kadar düzenlenen 44 kursa 1500 kişi katılmıştır. Kurs programları Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu ile işbirliği yapılarak hazırlanmaktadır. Bu programlar için video kasetler, ses bantları ve broşürler hazırlanmakta olup, uygulama 17'de sürdürülecektir.

Vasıfsız soydaşlarımıza, ekonominin ihtiyacı duyduğu alanlarda meslek kazandırılarak işe yerleştirilmeleri amacıyla, da, meslek kursları düzenliyoruz.

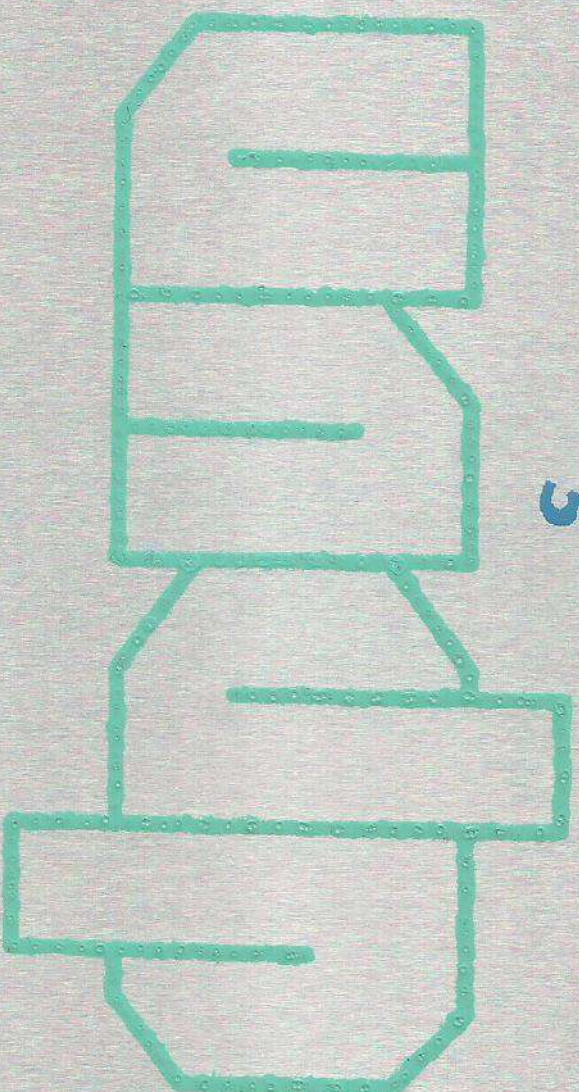
Projenin çok büyük önem taşıyan bu programı çerçevesinde açılan 157 kursa 3500 soydaş katıldı. Kursları sona eren 1000 kadar soydaş işe yerleştirildi.

Projenin başlatıldığı günden bu yana işe yerleştirmelerin devam ettiğini vurgulayan İmren Aykut, "kendi işini kuracaklara destek" adıyla ayrı bir programında uygulandığını sözlerine ekledi.

12 Haziran 11
Ninye

BU İŞYERİ

SEP PROJESİ

DESTEĞİ İLE OLUŞTURULMUŞTUR

